

ବ୍ୟାକାଶ
EDITORIAL

សេវាសំបុត្រ សិលជនយុវជន៍របស់យុវត័រយដែលព្រមត្រួតស្វ័យប្រវត្តិកម្ពុជា

2-December Spirit and View of Youth on History

ប៉ុន្តែក្នុងប្រជាធិបតេយ្យ និងមជ្ឈមណ្ឌលអគគិយបំពួន ទាំងនេះខាងក្រុង និង
ក្រោមប្រទេស នានាគិតខំរកក្របិនិជ្ជីមីរីបំភ្លេចប្រពិធីសាស្ត្រនេះតាមរយៈ
ឈ្មោះ ជាតិសេសនិយាយកុហកពេកប្រាសប្រទាប់យុវជនឱ្យយល់ច្រឡូពី
ការពិត សំដៅបង្កើសិរីផ្លូវអត្ថប័ណ្ណដីសេសវិសាលវិនិច្ឆ័ន់ជីថាមធម៌ នៃ មករា
ដែលបានសង្ឃ្រារជាតិគូម្ព័ន្ធដីបរបប្រជាប្រឈមសាល់ទី ។ ពួកគេបាន
បំផុសញូវប្រជាប្រឈមសាល់ទីនិងជាតិនិយមជ្រុល ដីមីរីធ្វើគូម្ព័ន្ធការយល់
ខ្សោយអំពីបុរាណបាតុដីខ្សោយអត្ថមន្ត្រនៃការពិតិសង្ឃ្រារជាតិ និងអំពីតួនាទីដីផ្លូ
ផ្លូវបានសំកងមទៅត្រួតគ្របិត្តក្រោមពុំពណ៌មិនបានចូលមកដូចយុវជនបានដែល
កម្ពុជាតិបរបប្រជាប្រឈមសាល់ទី ។ តាមការអំពេទវិវាទរបស់រណាសិរីសាមគ្គី
សង្ឃ្រារជាតិក្នុងមុខ ។ ទន្លឹមនេះ គេបើកសិរីយុវជនពីតួនាទីនៅក្នុងប្រាម
ព្រៃងទីក្រោងបានសេដ្ឋិត ២៣ ខែតុលា ឆ្នាំ ១៩៩១ ដោយចាត់ទួរកាត់

2 December 2013 is the 35th founding anniversary of the National United Front for the Salvation of Kampuchea – NUFSK (2 December 1978 to 2 December 2013), which has now changed to National United Front for the Development of the Cambodian Motherland (NUFDCM). NUFSK had been the only political organization of the Cambodian people at the time when the country mobilized compatriots from all corners to stand up in unity to lead the struggle against the regime of the genocide of Pol Pot until its historic victory on 7 January 1979 ending the darkest stage unprecedented in the history of Cambodia.

Over the past 35 years, Cambodia has transformed from a killing field under the regime of genocide and protracted war resulting in deaths of millions of people, destruction of national infrastructure, to be a land of peace and development in all fields. Along with this, for the first time in the history of Cambodia in the past nearly 500 years, after the prosperous time of Angkor, Cambodia has achieved national unity, fully unified territory and firm stability, whereby people are living in harmony under one Constitution and Royal Government. The Cambodian People's Party, under the leadership of the three leaders is the core force leading the nation to realize various historic achievements that are becoming the foundation for sustainable and long-term development towards prosperity. This historic reality is undeniable.

On the contrary, the opposition and ill-will circle, inside and outside the country, have sought endlessly every means to falsify historical facts and especially deceived the younger age population of the truth aimed at denying the great meaning of the victory day of 7 January that saved the country from the regime of genocide. They have regularly agitated and provoked extreme nationalism resulting in misunderstanding on the supreme cause of the national struggle and the invaluable role of the Vietnamese voluntary army who respond to the call of the NUFSK for them to come rescue the people of Cambodia from the regime of genocide.

At the same time, they only talked about and considered the Paris Peace Agreement on 23 October 1991 as the day that Cambodia achieved peace, freedom and democracy, while in fact the Agreement is one of the historic events in the process of advancement of Cambodia. As the cause of fact, elements of the Agreement have dissolved and incorporated into the Constitution of the Kingdom of Cambodia already. Although it ensures the correct path for Cambodian advancement in accordance with the people's aspiration, the Paris Peace Agreement would not carry weighty meaning as that of the 7-January victory. It would be so for the very simple reason that should there be no 7-January victory, the Cambodian motherland and people could have been vanished at the hands of the genocidal regime already.

In the current state of being, living in the time of advanced information technology, the Cambodian younger population should have a better understanding of the country's history to be able to take up successive role with high responsibility for destiny of the country. That the youth would become strong pillars of the country, they should have knowledge, knowhow, strong physical, unfaltering patriotism, correct understanding of the country's history and know how to ensure inclusive strand in all circumstance.

គិជាថ្វើដែលប្រទេសកម្ពុជានៅឯណាបនសុខសត្វិភាព សិទ្ធិសិរីភាព និង
ប្រជាជិបតេយ្យ ។ ជាការពិត កិច្ចប្រមឈរព្រៃនក្រុងបាត់ស គិជាថ្មីតិការណ៍
ប្រវត្តិសាស្ត្រមួយនៅក្នុងដំណឹងយោនថ្វីនរបស់កម្ពុជា ហើយស្ថាក់នេះ
កិច្ចប្រមឈរព្រៃននេះបានរលាយធាតុទាំងស្រួលចូលទៅក្នុងរដ្ឋមនុញ្ញនៅ
ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាបច្ចុប្បន្នរដ្ឋបី កិច្ចប្រមឈរព្រៃនក្រុងបាត់សនេះ
ថ្វីឱ្យដំណឹងយោនថ្វីនរបស់កម្ពុជាការទំនេះទិន្នន័យទៅត្រូវស្រប
ទេវានឹងបំណុលប្រព្រឹត្តិការបស់ប្រជាជនកម្ពុជាប្រចាំរូប បុន្ថែតាំងប្រើប្រាស់
បាននឹងអត្ថន័យដែលដោយសិរីភាពនៃជាយដ្ឋាន៖ ន មករាល់ថ្វីឱ្យ ។
ព្រះថា ហើយតាមជាយដ្ឋាន៖ ន មករាល់ មាត្រុមិ និងប្រជាជាតិកម្ពុជាតិតិ
ក្រុវរបបរបីយុទ្ធសាសន៍បំផាតុកឱ្យរលាយស្អែកចាត់ទៅហើយ ។

យុវជនករូបាយចិត្តប្រជាជន ដែលកំពុងស្ថិតនៅក្នុងសម្រាប់កាលដីជោគើន
លេវិនទេសបច្ចេកវិទ្យាតិមាន គប្បីមានការត្រួវនៃពិធារណាកិច្ចបានត្រួម^១
ត្រូវចំពោះប្រវត្តិសាស្ត្រ ដើម្បីវាប់អនុវត្តន៍ដាច់អ្នកបន្ទាន់ទេសបច្ចេកបានដោយ
ការទទួលខុសត្រូវខស់បំផុតចំពោះដោតរាជរាលសំប្លែនជាតិ យុវជន
យើងនឹងក្រុយជាសរឡ្ញដើរនៅរបស់ប្រទេសជាតិទៅនា ដែរណាមួយ
យុវជនយើងមានទានំចំណោះដើម ទានំចំណោះទី មានការយសម្វោចាម៉ាទាំ
មានទីកច្ចាស្សបានជាតិមេឌីអុត មានការងារចំណែះត្រូមប្រព័ន្ធដោយប្រវត្តិ-
សាស្ត្ររបស់ជាតិ ហើយចេញរុមសាមគ្គិ ចងសម្រាប់នឹងតាមជាតុងមួយនៅ
ត្រប់កាល៖ នេះ៖ ។ ផ្ទាល់យុវជនទិនប្បីទីនៃស្ថាប់ឱ្យបានឲ្យរាលស្ថាប់នៅក្នុង^២
សុីវម្រោះអំពីដំណាក់កាលឱ្យមួយទៅការវិនិត្តរបស់ស្ថាប់ជាតិយើង ដើម្បី
ថ្លែសុីវិធីតិការធ្លាក់ចុះលទ្ធផ្លូវអនុងដែលការបានបានរបស់ក្រម
អ្នកនិយាយប្រជាធិប្បធម៌ និងមជ្ឈមានអតិថិជ្ជឈាម ។ ក្នុងន័យនេះ ទោះ
បិជាយុវជនយើងកំពុងស្ថិតនៅក្នុងទីតាំងណា និងពេលវេលាយក់ដោយ
រាយការពីតួរវិរាងរបស់យុវជនយើងត្រូវប្រកាសខ្លាប់នូវទស្សន៍ ប្រវត្តិ-
សាស្ត្រជាក់ស្ថាប់និងទស្សន៍ គប្បីជាប្រជាធិប្បធម៌ដែលបានរាយការឱ្យ
ធ្វើឱ្យយើងស្ថិតនៅក្នុងនៃហាមួយដែលប្រពិច្បាបិល មិនឲ្យរាលសំលាក់ ហេ^៣
យនឹងនាំទៅដឹងលេកការធិសេចកិសប្រមិតិត្រីស ។

បើតានចេងមីលមិញ គិតិជាត្រានចេងនេះ ហើយក៏តានចេងដែរ ។
តានអតិថតាល គិត្តានបច្ចុប្បន្នកាល តានបច្ចុប្បន្នកាល គិត្តានអនាគតកាល
ទីឱ្យ ។ ភាស្វីយហេតុនេះ យុវជនយើងដែលជាថំរឹងស្ថិស្ថិ ជាអ្នក
បន្ទាន់រៀងរៀងចុងស៊ីនស៊ីន ត្រូវតែបួលចិត្តចេងស៊ី ប្រជាជាតិយើងបាន
ចេញដោយរមកពីណា ? បានផ្តល់កាត់ដីណាកំកាលធំចិត្តម៉ែងខ្លះ ? ឥឡូវ
កំពុងយោរនៅទីតាំងណាមុនបានប្រកបដោយកត្តាអនុគ្រោះ និងបញ្ហា
ប្រឈមមុងម៉ែងខ្លះ ? ហើយប្រឈមដោយទៅការទិន្នន័យ ? គិចនិងអាស
សមិទ្ធភាពមិញតែបច្ចុប្បន្ន តែប្រយោជន៍ជាលំខ្លួនចំពោះមុខ វិនិច្ឆ័េះ
ដែលទៅមុខទៅដោយមិនមានទិន្នន័យជាងការសំណាន់នោះទីឱ្យ ។

រយៈពេល តាម ផ្លូវក្នុងមកនៅ ដ៏នាន់រៀបចំផ្លូវសរស់យើងបានខិត
ខំតសិរីយារ៉ាងលើបាកទេទ្រនានឹងធ្វើពីកម្ពុជាយានអង់ភាគចំណុះដើម្បីស្រែារ៖
ជាតិពីរបបប្រជុំយុទ្ធសាស្ត្រ និងការពារការរស់នៅខ្នួនសរស់ប្រជាតិ ។
ពេលដែលបារមេដាតិ ឬនៅថ្ងៃចេញថាគារពារការរស់នៅខ្នួនសរស់ប្រជាតិ ឬ

ប្រធែសជាតិនៅទីតាំងប្រចាំឆ្នាំ ក្នុងសង្គមសុវត្ថិភាព ការបែងចែកពាណិជ្ជម្ខរត្ត និងការបាត់បង់ ដើម្បីទួកចិត្តរាជក្រឹងត្រា ការបែងចែកពាណិជ្ជម្ខរត្ត និងការបាត់បង់ សាមគ្គិភាព ។ បុន្ថែមប្រកាសយើងដោលពីមហាផ្ទៃកវិញ្ញុសំខាន់ភាពពេញ លេញដូចជាតិតាមរយៈនយោបាយ ធម្មោះ ធម្មោះ យើងបានរួមចុះក្នុងវិញ្ញុ សាមគ្គិជាងមួយ ក្រោមហាថ្វនា ជាតិសាសនាប្រជាមាវក្នុង ខិតខំ កសាង និងអភិវឌ្ឍប្រធែសឱ្យមានការវិភាគថ្មីដូចស្អោច ។ ពេលបាន យកដើរដីប្រការទាំងអស់នេះ យុវជនកម្ពុជាប្រចាំឆ្នាំបាន តប្បិញ្ញុលួយសកម្ម ផ្ទុយចេចរក្សាទុសមិទ្ធិដលទាធដោយដែលរៀបចំឡើងនៅទីមួយនាទី កសាងទូក និងរមចំណោកបង្កើនសាងដែកសាងសមិទ្ធិដលិចិំបន្ទាន់បានទៀត ។

ស្ថាបនី ២ ផ្លូវ និង ៧ មករាជធានីជាស្ថិតស្រុបអមពេទ្យ ដូចជាបែងចែករបស់ប្រជាពលរដ្ឋជាប្រចាំឆ្នាំ ទាំងអ្នកសល់ពីសាប់ដោយរបបប្រព័ន្ធបញ្ហាដែលនឹងការងារដែលបានបញ្ជាក់ថា ក្នុងចំណែកអាជីវកម្ម មានរាល់សិរីសាមគ្គិត សម្រាប់ជាតិនាទី ២ ផ្លូវ និងមានដំឡើងដូចម៉ោង ៧ មករាជ មានដំឡើងដូចម៉ោង ៨ មករាជ ទើបយើងមានភើរៀងផ្លូវនេះ និងមានភើរៀងផ្លូវនេះ ។

យើងទាំងអស់ត្រូវរចនាចាំថា “ពេលដឹកទិកត្រូវគិតដល់ប្រភពពេល
បានដែលយើហុបត្រូវគិតដល់អ្នកដ៏” ។

ଜାନ୍ମବ୍ୟକ୍ତିଗତ ପରିଚୟ

The younger age of the population should seek to reach deep and clear understanding of each phase of the country's evolution to save themselves from the abyss of deceptions by extremist politicians and ill-willed circles. In this meaning, in whatever place or time they maybe, our youth must base their analysis on concepts of historic reality and comprehension or they would stand on losing ground of illusion and uncertainty, which leads to wrong decision making.

Should there were no yesterday, it is definite that there would not be today or tomorrow. Should there were no past, there would not be present, and similarly, without the present, there would not be future. To take successive role from the elder generation, the youth should clearly understand from where and through how many serious phases our country has taken its journey, where does the country stand, what favoring factors and challenges she has and which direction she will take. We could not afford to see only the present time and make unsure step forward for immediate personal interest.

Over the past 35 years, the elder generations have made difficult efforts and brave sacrifices in the struggle to save the country from the regime of genocide and to defend her rebirth. Saved from the perfidious regime, the country continued to go through protracted war, distrust, discrimination and loss of unity. Towards lately, through implementation of the win-win policy we have regained full peace, reunited as one strand under the motto of nation, religion and King, while making efforts to attain present construction and development achievements of the country. Digesting on these thoughts, every Cambodian youth should actively help maintain achievements scored by former generations, while contributing to more achievements.

The spirit of 2 December and 7 January will continue to exist forever in every Cambodian heart, both those who survived the regime of genocide and those belong to the younger generations. That we had NUFSK on 2 December, we scored the 7 January victory. That we scored the 7 January victory we have everything today and many more to come. We should remember to "always think of where your drink and/or fruit come from."

អង្គភាពក្រុមពេទ្យនិងប្រជាក្រុងរដ្ឋបាល ឱ្យបានឈ្មោះជាទី ៦០



នៅក្នុងមិកាសដីរឿងសិរីសាលនោះ ក្នុងទាមសម្រួចអត្ថមហាបាយមួយ
ពេជិសាល ឬ ស្តីធម៌ ប្រជានស្រួលសការនិងសម្រួចអត្ថមហាបាយព្រៃក្រិ
មេន និងសការនិងក្នុងទាមរូបសម្រួចផ្ទាល់ សម្រួចពេ-
ជាន ប្រជានរដ្ឋសការនិងក្នុងទាមរូបសម្រួចផ្ទាល់ មានអត្ថនឹងយក្រាល់ប្រជាសំម្រួច
នូវមិកាសពេជិសាលនៅក្នុងប្រជាន ដោយបានចូលរួមជាមួយប្រជាតិ-
ពលរដ្ឋប្រកួតនូវទាំងប្រទេស និងជាតិសំប្បែតលរដ្ឋប្រជាតិរាជ-

សម្រួលពេជ្រាបាននៃផ្លូវការ សម្រួលក៏ដឹងប្រជាការណ្ឌីខ្ពស់គ្រប់រុបចង់
ចំណាំបំជានិច្ចក្នុងក្រឡេវេបែងដឹងទូទៅ ត្រូវបានគ្រឿងឱ្យបានជាប្រកប
ដោយព្រៃលិរិយាធិបារមធិតីជំប្រើប្រាស់ព្រះករុណាទ្រះបាន
សម្រួល ត្រូវនៅលាងត្រូវ ដែលព្រះអង្គភាពបុជាប្រះការយុទ្ធសាស្ត្រ និងព្រះបញ្ញាក្រុងរាយក្រារដើរបំផុត ដើម្បីបុញ្ញលេហ៍តុងការងារជាតិ បុរ-
ណការាណិកដី សេចក្តីសុខសាន្ត និងការវិកចម្រោះនៃ សង្គមជាតិ ។ ព្រះ
អង្គភាពស្ថាបនាសង្គមភាព្យនិយមដែលជាស្ថាបនាបសិទ្ធិមានតែឡើង និង
អាចកាត់ផ្លូវបាន ព្រះអង្គភាពត្រូវប្រាយមាតិសិក្សាតា និងសាមគ្គិត
ភាព ព្រមទាំងការអភិវឌ្ឍន៍ប្រាប់សង្គមជាតិខ្ពស់ចំនួល ដែល
យើងទាំងអស់ត្រូវជាតិ ថ្វីទ្វី របស់ព្រះអង្គភាព តែងតែដោន្លែបាន
មាតិដីផ្លូវការនៃជាតិ ព្រះករុណាទ្រះបានជាប្រជាពលរដ្ឋ និងជំដោះបំផុតនេះ ត្រូវបានប្រជាការណ្ឌីកម្ពុជាប្រជាកម្មភាព នៅ
ក្នុងទំព័រក្រោមមាននៃប្រវត្តិសាស្ត្រកម្ពុជា ដោយមិនមានពេលណា
មួយលប់ទៅវិញបានទេ ។

សម្រួលចេតជាមានប្រភានីថា ប្រការនេះបានភ្លាយទៅជាមួលដ្ឋាន
ដើរដែរមានសម្រាប់គ្មានដ្ឋាកិតាលបន្ទិតខំអភិវឌ្ឍសមិទ្ធផលរបស់
ជាតិថីមទ្វោះពួកឱ្យងគ្រប់ដ្ឋាក គ្របីរីយ៉ា ដែលបានធ្វើឱ្យកិត្តរាងភាព
របស់ប្រទេសមានការរាស់ប្រសិទ្ធភាព កកម្មជាដែលពិមុនជាប្រទេស



សម្រេចអគ្គមហាផ្លាចក្រី ឡេខ ស៊ីន ប្រធានរដ្ឋសភា
សម្រេចអគ្គមហាសេវាបតីតេជ្ជ ឡូវ ស៊ីន នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះ
រាជាណាចក្រកម្ពុជា ឯកឧត្តម ទោយ នង្វ៉ែ អនុប្រធានទី ១
ព្រឹកសភា ក្នុងឱកាសប្រាផ្ទុខបអនុសភារិយៈលើកទី ៦០
ថ្មីប្រាប្រឈរការជាតិ និងថ្មីប្រឈរការយោធុណិយមខេមរភិនិ

ត្រូវទទួលនយកប៉ុណ្ណោះ និងការប៉ុណ្ណោះ ដែលមានសម្រាប់ប្រព័ន្ធដែលកំពុងសមារាលកម្មខ្ពស់
បច្ចុប្បន្ននេះបានភាយជាប្រព័ន្ធសម្រាប់ដែលកំពុងសមារាលកម្មខ្ពស់
យ៉ាងសកម្មទៅក្នុងរចនាសម្ព័ន្ធ និងនិមួយបនកម្មតំបន់ និងពិភពលោក
និងជាប្រព័ន្ធដែលកំពុងតែដើរគ្នានឹងយ៉ាងសកម្ម ដោយស្ថិតិថ្មី និង
ស្ថិភាពក្នុងគ្រប់កិច្ចការតំបន់ និងនៅលើនាក់អន្តរជាតិ ។ កម្ពុជា ដែល
ពិមុនជាប្រព័ន្ធអនៃមិយាមាឃដើម្បីកសិកិច្ច និងគ្របដណ្តូប់ទៅដោយ
ភាពពិក្រ មានអសនិសុខសៀវភៅ តម្លៃនេះបានភាយជាប្រព័ន្ធដំ
សៀវភៅដោយ ហើយសិតិថែក្នុងចំណាត់ថ្នាក់ទី ១១ ដែលសម្រេចបាន
កំណើនសេដ្ឋកិច្ចខ្ពស់លើពិភពលោកក្នុងរយៈពេល ៩០ ឆ្នាំ ចុងក្រោយ
នេះ និងជាប្រព័ន្ធស្ថិតិក្នុងចំណាត់ថ្នាក់ទី ៥ ក្នុងចំណាមប្រព័ន្ធ
កំពុងអភិវឌ្ឍន៍ ដែលអាចសម្រេចបានដោយកិវិវឌ្ឍន៍សប្តាហ៍-



ទិន្នន័យការពីរមកដឹងទិន្នន័យការស្របតាមពិធីមិនមែនអបអរសាខទេខ្លួន
អនុសញ្ញាវិធីលើកទី ៦០ ថ្លែងបណ្តុះករជាងជាតិ
និងថ្លែងបង្កើតកងរោងយោងពលខេមរកមិន

ទិន្នន័យនៃវិមានអករដ្ឋ និងវិមាន ព្រះបាយក្រុង ព្រះបាយនៃនគរបាល ត្រូវបានបង្កើតឡើង

វគ្គរ៉ែ ព្រមទាំងជាប្រធេសជាប់ចំណាត់ថ្នាក់លើខ ១ នៅតំបន់ភាសិត្ត
សុប្តីក ដែលសម្រេចបាននូវវិវឌ្ឍនភាពដើម្បីប្រសិរីក្នុងការកំណត់
សិទ្ធិករដៃដែកសង្គមគិត ។

សម្រេចតែជាដៃឆ្នាំងថ្ងៃ វិវឌ្ឍនភាពទាំងអស់នេះជាការត្រាមត្រួចបង្កើយ
ត្រូវបង្កើរបន្ទាយការពីសេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជា ទាំងក្នុងពេលចំពោះ
មុខទាំងសម្រាប់អនាគតជាតិសេលនឹងដូយកម្ពុជានិង្វាមាស្រាយទៅជាប្រទេសអភិវឌ្ឍន៍នៅ ឆ្នាំ ២០៨០ ។ ជាកំស្តីក្នុងរយៈពេលបុំន្ទានឆ្នាំ
ចុងក្រោយនេះ រាជធានីភ្នំពេញបានធាននូវការត្រូវបានគ្រប់គ្រងម៉ាក្រសេដ្ឋ
កិច្ចប្រកបដោយស្ថិភាព និងប្រកបដោយភាពអនុគ្រោះសម្រាប់ការ
អភិវឌ្ឍ ដែលក្នុងនោះ កំណើនសេដ្ឋកិច្ចនៅឆ្នាំ ២០១៩ សម្រេចបាន
ក្នុងអគ្គាល់ ៧.៣% ហើយចំណុចមានសុវត្ថិភាពជាមួយមច្ចនន ៩៧៣
ដុល្លារអាមេរិក ។ ដោយចំឡើកនៅឆ្នាំ ២០១៣ នេះ កម្ពុជាកំពីជាន់ និង
អាជីវកម្មបាននូវកំណើនសេដ្ឋកិច្ចក្នុងអគ្គាល់ប្រមាណ ៧.៦% ហើយ
ដើម្បីតិចជាក្នុងស្ថិភាពរូបសម្រាប់ ប្រជាធិបតេយ្យការអភិវឌ្ឍន៍ដែល
ចំនួន ១ ០៣៦ ដុល្លារអាមេរិក ។

សម្រេច ចិត្តនា ដែល មានប្រសាសន៍ថា យ៉ាងណាក់ដោយ យើង
ក៏ទេដែនឡូលភ្លាម់ថា ធ្វើពីព័ត៌មុជាមានអាជ្ញាប់ពេញលេញ មាន
សុខសិតិភាពនិងមានភាពអនុគ្រោដល់ការរួចរាល់ប៉ុន្តែយើងក៏ទេ
ដែនមានបញ្ហាប្រឈមមចំពោះមុខដឹងដែរ ពិសេសគឺភាពចាប់ឆ្លងការ
ពង្រីកចិត្តអភិវឌ្ឍន៍ការងារបស់ខ្លួនឱ្យប្រកបដោយចិរភាពសម្រាប់
រយៈពេលវេនទេមុខទៀត ការបែងចែកជាលំនៅកំណើនសេដ្ឋកិច្ចឱ្យ
ប្រកបដោយសមធម៌ និងការធានាទាននូវប្រសិទ្ធភាពនៃស្ថាប់នសាធារ
ណោះ ។ ជាងនេះទៀត កម្ពុជាក់ត្រូវត្រូវមលក្តុណាមី បានលួយ ក្នុងការ
បន្ទាន់ដើសមាបារណាកម្ពុជាប៉ាងពេញលេញទៅក្នុងសហគមន៍តីបន្ទុនិង
ពិភពលោក ពិសេសគឺសហគមន៍សេដ្ឋកិច្ចអាស៊ាននៅឆ្នាំ ២០១៨ ខាង
មុខ ផ្សោះទៅកិច្ចបុលរាយពេជ្រិនរុងវីនិច្ឆ័យបាម្ចារពីនៃបានចេញ
“សហគមន៍តែម្មយោ - វាសារតែម្មយោ”ដែលនេះជាបេសកកម្ពុជាឌីត្រូវត



របស់កម្មជានេនីមនឹងភាពចំណាំថ្លែងការបន្ទូលខិតខំការពារនករដ្ឋបាល
សុខសន្តិភាព ព្រមទាំងការខិតខំលើកម្មស់កិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ ដែលកម្មជាប្រព័ន្ធឌីជីថានកងរយៈពេលកន្លែងមកនោះ ។

មានព្រះរាជីអ្នករោនក្នុងមហាមិត្តិថែនេះ ព្រះក្រុមរាជបាន
សម្រេច ព្រះបុរិយាណជន និងភ្លើង សិទ្ធិភូវិត ព្រះមហាក្សត្រនៃព្រះ
រាជាណាចក្រកម្ពុជា ព្រះអង្គមន្ទនៃបានលើកឡើងថា នៅក្នុងអិកាស
ដែលយើងទាំងអស់ត្រូវកំពុងពេសប្បាយឱកវាយ និងទទួលដែលជាថឹង-
មាន ដែលធ្វើមចេញពីកម្មណ៍នៃកសាង និងការពារជាតិមាតុកុមិប្រកប
ដោយសុខដុមរារបស់ជនរួមជាតិយើងនេះ ព្រះអង្គអំពារនានាដែល
បង្កួលប្រជាពលរដ្ឋកម្ពុជាគ្រប់មជ្ឈម្ញាន សូមរប្បុមសាមគ្គត្រូវជាតុង
មួយស្ថិតិក្រោមដីបូលរដ្ឋជម្លុនឡើង និងច្បាប់រដ្ឋ ដើម្បីចូលរួមចំណោក
ការពារ និងកសាងមាតុកុមិលើគ្របិនិយ ។ លើមួលដាយនៃសាមគ្គី
ភាព ក្នុងស្ថានភាពសង្គមជាតិមានសុខសន្តិភាព និងសិរភាពរយៈ-
បាយនេះបើយើដែលយើងអាចបន្ទាត់រូបរាងអភិវឌ្ឍន៍លើសំយនាការឱ្យ
ការសំនេះត្រូវបានបង្កើត ជាតិសេស សេដ្ឋកិច្ចដែលជាងើមរស់របស់ជាតិ
យើង ។ ព្រះមហាក្សត្រមានព្រះរាជីអ្នករោនថា សមិទ្ធផលដែលដោងទាំង
ឡាយដែលយើងសម្រេចបាននេះ ពិតជាពន្លំមក តាមរយៈការ ឱតខំ
ព្រំកន្លឹមសន្តិសុខ និងសន្តិភាព ការរៀបចំផ្លាស់ប្តូរ បង្រៀបបង្រៀបជាតិ ការ
លើកសុំយល់ចិត្តប្រជាធិបតេយ្យ ការពារពារសន្តិសុខ សុវត្ថិភាព សិរភាព និងសណ្ឌាប់
ឆ្នាប់សង្គម ការកែលមួយអភិបាលកិច្ច ដើម្បីលើកសុំយិស៊ូសាធារណៈ
និងសមាជិកសង្គម និងការលើកកម្ពស់កិច្ចសហប្រតិបត្តិការ ដើម្បី
បារមិនសំណុំពារការអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ ។



ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

កិច្ច និងសង្គមកិច្ច ។
គូរវេញ កចា
ស៊ីបទល់ដែល
ព្រះរាជាណាចក្រ
កម្ពុជាកំពុងប្រាសព
ទិវាបុណ្យជករដ្ឋ
ជាតិឱើកទិ៍៦០នេះ
មានប្រមុខផ្លូវ
ប្រមុខផ្លាក់បាល
និងប្រមុខការទូត
នៃបណ្តាប្រទេស
ជាមួយនៅក្នុង





ឯកឧត្តម ផ្ទះមុខ្ម័រ ប្រគល់ព្រះងារសៀវភៅយុស៊ីដជាប់ថ្ងៃកំខស់បំផុតនៃប្រទេសជាបីន Grand Cordon of the Order of the Rising Sun ជនសមេចអគ្គមហាផ្សមពេជិសាល នា ឥណទាន

សម្រាប់អគ្គមហាផ្ទៃពេជិសាល ចំនួន ៥ ប្រធានក្រុងសការ
និងជាប្រធានគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា បានអភិវឌ្ឍន៍លទ្ធផ្សេងតែងយុ
វិយឃឺសលំដាប់ថ្វាក់ខ្ល័យបំផុតនៃប្រទេសជបីន Grand Cordon of
the Order of the Rising Sun កាលពីរសៀលថ្មី ២០១៣ នៅក្នុងពិធីថ្ងៃបុណ្យរិកម្មយ៉ាងលាងបានប្រារព្យនៅសាន
ទូតជបីនប្រចាំព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។

ផ្លូវនៅក្នុងពិធីនេះ ឯកឧត្តមុនកអគ្គរាជទ្វាតដប៉ុនបានមាន
ប្រសាសន៍ថា ការផ្តល់ជូនគ្រឹះដែលស្ថិយយសលំដាប់ច្បាក់ខ្លែសំបុត្តិ
របស់ប្រទេសជប៉ុន ប្រកេទ Grand Cordon of the Order of
the Rising Sun ជូនដល់សម្រួលអគ្គមហាផ្ទៃពេជ្ជសាល ។ ឥឡូវ
ប្រធានប្រើសរាយនៃប្រជាពលរដ្ឋប្រកាសជាន់ពេលនេះ គឺជាការកាំ-
ប្រយោះសកម្មដល់កិច្ចខិតខ្សែប្រើប្រាស់ដែលបានការទូតរវាងប្រទេសទាំង
ពីរប៉ុន-កម្ពុជា និងជាការរូមចំណោកលើកសម្រួលិតភាព សាមគឺភាព
និងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការរវាងប្រទេសទាំងពីរការពេន្ធម៉ាទ្រូវឱ្យ ។

ឯកឧត្តម សុខាយុវិយុទ្ធឌី បន្ទាន់គ្រឹះនៃសុវិយសលំដាប់ថ្វាកំខស់
បំផុតរបស់ប្រទេសជបុននេះ គឺជាការផ្តល់ជូនជាលើកទី ១ ហើយ ក្នុង
ប្រព័ន្ធសាស្ត្រទាំងនេះរាយការណ៍ប្រទេសទាំងពីរជបុន-កម្ពុជា ហើយការ
ផ្តល់ជូននេះ ស្របបាយដែលប្រទេសទាំងពីរជបុន-កម្ពុជា កំពុងប្រាផ្ទៃ
ខ្លួនឱ្យរួមចិត្តលើកទី ៦០ ឆ្នាំ នៅទំនាក់ទំនងការទួត ។ ការផ្តល់ជូន
គ្រឹះនៃសុវិយសនេះ កើតាការទេន្ទូលភ្លាម់នូវការរួមចិត្តណ៍ដោយដឹង

នៅរបស់លោមអគ្គមហាផ្ទៃពេជ្ជសាល ឬ សិទ្ធិក្នុងការកសាង
គ្រឹះសម្រាប់ដីរញ្ជការផ្តាស់ប្តូរសភាតាំណាយរាជ្យនៃប្រទេសទាំងពីរ
តាមរយៈដែលរួចរាល់កិច្ចរបស់សម្រួលការនៃប្រទេសជប៉ុនចំនួន ៥
លើក រាយន័រ ១៩៩៣ និង ១៩៩៤ និងការផ្តើមគិតបង្កើតក្រុម
មិត្តភាពសភា កម្ពុជា-ជប៉ុន នៅក្នុងរដ្ឋសភា និងព្រៃន្ទសភា រាយ ន័រ ១៩៩៤ និង ១៩៩៤ ។ ឯកឧត្តមបានបញ្ជាក់ថា ប៉ុន្មានន័របានប្រាយនេះ
ដោយមានការផ្តល់គិតពិសេសរបស់ខ្លួន ឬ សិទ្ធិប្រជាមព្រៃន្ទសភា
លើការអភិវឌ្ឍន៍នាក់ទំនងដែលដឹងកសិកិច្ចរាយនៃប្រទេសទាំងពីរជប៉ុន-
កម្ពុជា ទំនាក់ទំនងសេដ្ឋកិច្ចរាយនៃប្រទេសទាំងពីរ ជប៉ុន-កម្ពុជា មាន
ការវិភាគរបស់ខ្លួន និងការអភិវឌ្ឍន៍នាក់ទំនង ។

មានប្រសាសន់នៅក្បែងឱកាសនោះ សម្រួចអគ្គមហាផ្ទៃមេដី -
សាល ៣ ឥឡូវ បានសំឡែងនូវការអរគុណ និងដឹងគុណដើរជាមួយត្រូវ
ប្រកបដោយកត្តាតាចមិថីខ្ពស់បំផុត ថ្វាយព្រះថោអធិរាជបុត្រិន
និងជួលទំព័ោរជាកិឡាលិបុត្រិន ដែលបានសម្រេចផ្តល់នូវត្រឹមត្រូវ
តិស្សិរិយយសច្បាក់ខ្ពស់បំផុតនៃប្រទេសបុត្រិន Grand Cordon of
the Order of the Rising Sun ដែនដល់សម្រួចនាថោលនេះ ។

សម្រេចអគ្គមហាផ្ទៃពេជិសាល ទាំងមានប្រសាសន់ថា
ការសេដ្ឋកិច្ចផ្តល់ជូននូវគ្រឿងតិស្សូយុរីយយសដើម្បីនឹងខ្ពស់នា
ពេលនេះ គឺជាការផ្តល់នូវមហាកិត្តិយសដើម្បីដោះបង់ជូនពស្រប់ប្រជាពិ-
ធន រាជរដ្ឋាភិបាល និងសាកកម្មជាតិ ម្យាវិញ្ញាខ្សែតាការផ្តល់នូវគ្រឿង
តិស្សូយុរីយយសនេះ គឺជាឌិច្ចរបច្ឆួនម័យ ផ្តល់បញ្ចប់រាយការដែលអាចបង់ប្រជាពិ-
ធន មិត្តភាព សាមគ្គភាព និងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការដែលប្រព័ន្ធដែល
មានពិរិយាល័យជំណាយសំខាន់ហើយរាយការប្រជាធិបតេយ្យ និងប្រទេសទាំងពីរ និង

សំឡុរបាតក្រឹម នៅលើ សំខាន់ ចូលរួមទាំងអាជីវកម្មជាប្រព័ន្ធផ្សែនជាពេលវេលាដែលត្រូវបានបញ្ជាក់ឡើង



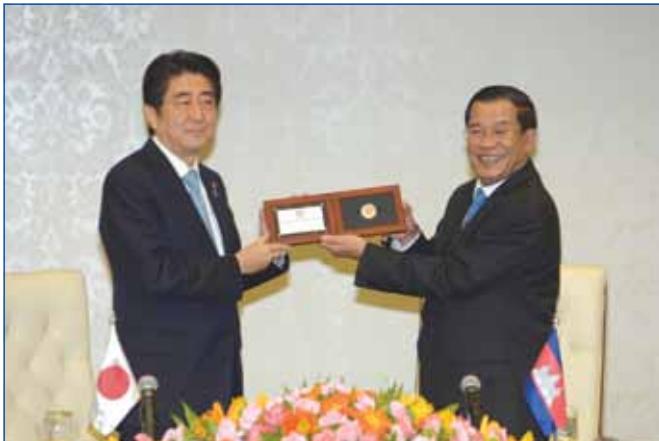
សម្រេចអគ្គមហពោធិ៍ក្នុង សីវិន ទ្វាលសាតមនឹងយ៉ាងកក់ក្រោ និងជបសវនាការជាមយុទ្ធម ត្រួរឲ្យដឹង តិះតាមវី សីវិន

នៅត្រីកកម្ពុជាឌ ២៤ ខែធ្នូឆ្នាំ ២០១៣ សម្រេចអគ្គមហាផញ្ញាប្រកិះ
ឡាតាំង ស៊ីវ ប្រធានរដ្ឋសភានៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា បានដឹងបសវនា-
ការជាមួយឱ្យកម្ពុជា ត្រីមួយ តីសុទ្ធវី សុវិ (Guillaume Kigba-
fori SORO)ប្រធានរដ្ឋសភានៃសាធារណរដ្ឋបាត់វិរ៉ាវ នៅវិមានរដ្ឋសភា ។

សម្រេចចក្រើន និង ប្រធានរដ្ឋសភាពាមមានប្រសាសនីថា តាមរយៈកិច្ចសហប្រព័ន្ធប្រជាជាតិការនេះ ប្រទេសទាំងពីរត្រូវបាននិងអេកិច្ចប្រមុន្តែងដាមួយគ្នា ដោយសេចក្តីព្រៃនទៅខ្លឹមសារកិច្ចប្រមុន្តែងនៅរដ្ឋសភាប្រទេសទាំងពីរនិងជាក់សងគ្រោះនូវក្រោមការនៅពេលខាងមុខនេះ ។ សម្រេចចក្រើន និង បណ្ឌិត ដីលើទីក្រុងកិច្ចរបស់គណៈប្រតិភូននៅពេលនេះ គឺស្របពេលដែលប្រជាដែនកម្ពុជាឌីបានឡើងរួមក្នុងការរបោះឆ្នោតដែនដីសារតាំងតែបានរាយក្សានិតិការណ៍ទៅ ៥ ដែលបានប្រព្រឹត្តិក្រោមការពិចិះខេកក្នុងប្រកបដោយលក្ខណៈសិរី ត្រីមត្រូវ យុត្តិធមិ និងគ្មានអំពើហិរញ្ញវត្ថុដែលអាចនិយាយបានថា លទ្ធផ្លូវបានដិបានឡើងនៅកម្ពុជាតាមវិវត្ថិភាព ។

សម្រេចប្រធានវដ្ឋសភាពានបន្ទីថា ប្រទេសកម្មជាពាណិជ្ជកម្មបន្ទីប្រកាសខ្លាំង
នយោបាយការបរទេសអព្យារីតសនិន្តបានឱ្យជាមាននិងមិនចូលបកសម្រេចទៀត
កម្ពុជាចុងលួយមួយចាប់ផ្តើមពីថ្ងៃទី១ក្នុងការដោះ
ព្រោះយុទ្ធបាលប្រយោមសំខាន់ទៅអនុវត្តជាធិធីជាការប្រយុទ្ធប្រកាសកំណត់
កម្រិតឱ្យកិច្ចកម្មនេះដឹង កិច្ចការពារបិវឌ្ឍនាពាណិជ្ជម៉ឺន

- * កម្ពុជា-ឥឡូវ ពិភ័យអម្ចាស់បើទីក្រុងរាជបាលនៃខ្លួន ឱ្យដោះស្រាយតុលាប្រចាំឆ្នាំ ក្នុងតម្លៃប្រចាំឆ្នាំ
- * ទន្លេបានរួមចិត្តការណ៍នៃខ្លួន ឱ្យដោះស្រាយតុលាប្រចាំឆ្នាំ ក្នុងតម្លៃប្រចាំឆ្នាំ



ឯកឧត្តម ថ្វីនបញ្ជី នាយកដៃមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
និងសម្រាប់អគ្គមហាសេវាបឋិតិកោដ្ឋាន ថ្វីន ថ្វីន នាយកដៃមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ជាក់ដែលនៅថ្ងៃទី ១៦-១៧ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១៣ និងកាលពីឡើឡូ ស្រុក
មួយ និង នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា បានអនុញ្ញាតការ
បំពេញទេស្សុនកិច្ចជាមិត្តភាពធ្វើវាការនៅក្នុងជាមួយជាមួយនូវរឿង ឯក-
ឧត្តមនាយករដ្ឋមន្ត្រីដែល បានជួយបិតាក្សារាណារាយ៉ាងស្ថិត្តស្ថាលកកំ
គ្រោះជាមួយសម្រេចអគ្គមហាផ្ទៃបាតិតេជ្រាត និង ផែន ផ្លូវបំពេញយោ-
បង្កេតាលំប្បែរ ក្នុងប្រព័ន្ធដែល នឹងបង្កើតឡើង និងបានបំពេញ-
ការងារសំខាន់ៗមួយចំនួនឡើង ។

នៅពេលដឹបពិភាក្សាបានដាច់មួយសម្រាប់តែជាថុន និង នៅពេល
ឯកឧត្តម សិទ្ធិបណ្ឌី នាមខេត្ត បានសម្រេចការវិកាយត្រូវបានបើយ
បញ្ជាក់ថា រួបឈាងកម្មាធិត្តិយសណាស់ដែលបានមកបំពេញនូវនិ-
កិច្ចនៅក្នុងជាស្អាតំនៃ ព្រោះជាលូបអនុស្សារិយីត្រូវកិច្ច ៦០ នៅទំនាក់ទំនង
ជប៉ុន-កម្ពុជា ។ ឯកឧត្តម នាមខេត្ត បានធ្វើឱ្យសេដ្ឋកិច្ច
ជប៉ុនមិនត្រូវបានគិតនូវកិច្ចសហប្រតិបត្តិការតាមរយៈដំឡើ

អភិវឌ្ឍន៍ជាជ្ញវករប្រុណឈានេះទៅបុំផ្សែងចុំមានបំណងដៃរូបត្រួយព្រមទាំង
ជុំផ្តល់មកធ្វើការនឹងយោគការនៃពេទ្យថ្មីដីដែរ។ លើសពីនេះ ឯកឧត្តម
នេះទេ បានសម្រេចនូវការស្ថាគមនឹងចំពោះលទ្ធផលនៃការណោះឆ្លោត
កន្លែងមកដែលបានប្រព្រឹត្តឡាយដោយសន្តិភាព។ ជុំផ្តល់បន្ទូយកចិត្តឡាក
ដាក់ដល់ការប្រាក់ដែលត្រូវបានប្រើប្រាស់ដើម្បីបង្កើតការងារដែលក្នុងជាតិ
តាមរយៈការប្រកាសដូចជាដែនឃើញមាននឹងក្រោក ៥០០ លានយោន។ ជុំផ្តល់
បន្ទូយដែលដឹងទៀតនូវការប្រកាសនេះក្នុងខែកញ្ញា ២០១៩។ ឯក-
ឧត្តមនាយករដ្ឋមន្ត្រីជុំផ្តល់បាននៅពេទ្យយុវជនក្នុងជំនួន ៣ ពាន់នាក់
ទៅបំពេទ្យស្សនិកធម្មតានៅប្រទេសជុំផ្តល់សម្រាប់រយៈពេល ៥ ឆ្នាំ
ដោយចាប់អនុវត្តពីថ្ងៃ ២០១៩ ទៅ។ ក្នុងនិកាសនោះ សម្រេចតែជាប្រើ
ប្រាស់ នៅក្នុងក្រសួងឯកឧត្តមនាយករដ្ឋមន្ត្រីជុំផ្តល់ពិចារណាបញ្ជី
ដែលនាយករដ្ឋមន្ត្រីប្រចាំថ្ងៃបានប្រើប្រាស់ក្នុងក្រសួងឯកឧត្តមនាយករដ្ឋមន្ត្រីជុំ



ជាប្រទេសប្រជាធិបតេយ្យចាស់ទុក្ខើយមានបទពិសោធន៍យោងថ្មីន
លើការបានផ្តល់ដំណឹងជាក់បានថ្មីដែរចាំរូបសម្រាប់និង
ឯកអត្ថមន្ត្រ នាមបានលើកយកមកពិភាក្សាបញ្ហាដារប្រើប្រាស់ទាក់ទិនជាតិ
មួយការរួមគ្នាជាមីតិចារណា ឱ្យបានជាបន្ទូរទៅជាផ្លូវការដើម្បី
យុទ្ធសាស្ត្រប្រចាំឆ្នាំរបស់ខ្លួន ឬ មិនអាចបានជាបន្ទូរទៅជាផ្លូវការ
ដោយដើរត្រូវបានបញ្ជាក់ថ្មីរវាងគ្រប់គ្រងភាពនៃទំនាក់ទំនងទេរាតិក៏
ដូចជាបញ្ហាកំបន់ និងបញ្ហាអនុវត្តជាតិ ឬ សម្រួលពេជាបានថ្មី ឡើត
ថា ការផ្តល់ជូនយុទ្ធប្រជាជាន ក៏ដូចជាការទាក់ទង្វើនិយោគជប់ន
មកការនៃកម្ពុជា តើជាគោលដៅ និងជាទំនាក់ទំនងរវាងប្រជាជន និង
ប្រជាជន ការភ្លាប់ការហេរ៉ែវិជ្ជាប្រជានេះការពិភាក្សាយោង
សំខាន់ៗ ។ ត្រូវឱ្យបានជប់នៃក្នុងការថែរក្សាយុទ្ធឌីភាពតំបន់ និងពិភព
លោក ក៏ត្រូវបានលើកយកមកពិភាក្សាជនដែរ ឬ សម្រួលពេជាបានថ្មី ឬ
ថ្មីនៅ បានសំម្រេចនូវការដើរការសំណងរកសិក្សាពាណិជ្ជកម្មការលំការ
អភិវឌ្ឍប្រទេសជាតិទានេលបច្ចុប្បន្ន ឬ សម្រួលបានមានប្រសាសនីថា
យើង បានលើកវិធានការដារប្រើប្រាស់ប្រជាធិបតេយ្យជាមួយគ្នាជីម្រី ប្រើប្រាស់នូវចំណងទាក់
ទង នៃការប្រើប្រាស់ប្រជាធិបតេយ្យ ។

នៅក្នុងដំណើរទស្សនកិច្ចរបស់អាគត្តម នវាទេនេះក៏មាន
ការចុះហត្ថលេខាលើនកសារចំនួនពីរគិត ទី១-កិច្ចព្រមព្រៃងរវាងភាគ-
ភ្នែក ឬ បាយកម្ពុជានឹងរាជរដ្ឋាភិបាលជបុន្និតិកិច្ចសហប្រតិបត្តិការ
អប់រំ និងបណ្តុះបណ្តាលក្នុងវិស័យប្រតិបត្តិការក្បាសនិភាពរបស់
អង្គការសហប្រជាធាតិ និងទី២-អនុស្សរណៈស្តីពីកិច្ចសហប្រតិបត្តិការ
រវាងក្រសួងសុខាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជានឹងក្រសួងសុខា-
ភិបាល ការងារ និងសេខាលកាពជប់ ។

ក្នុងឱកាសស្ថាក់អាស្រែយនៅកម្ពុជានេះកម្លាំងកម្លាំង និង ហ្មតុរោង ក៏
បានអារ៉ូព្រៃលូរមកក្នុងសិក្សាសាលាសាស្តីពីសុខភាព និងសេវាកម្មដែដ្ឋ-
សាស្រ្តក្រោមប្រធានាបទ "ជាថែលរំសែលយោមខ្លួនរបស់ខ្លួន" ដោយនកឧត្តម
បានសំឡែងនូវការរារាំប្រចាំពេលនៅក្នុងពេលវេលាប៉ុន្មោះ ។ មន្ទីរពេទ្យត្រួតឱ្យនឹង
មានសកម្មភាពនាពេលខាងមុខក្នុងរាជធានីភ្នំពេញ ហើយមន្ទីរពេទ្យ
ជូនព្យាយាលជីថ្លែងក្រោមនឹងការប្រើប្រាស់ប៊ូតិក ១ ហើយ ដែលត្រូវបាន
កសាងនៅក្រោមប្រព័ន្ធដូន ។ នេះជាផលនៃកិច្ចសហប្រតិបត្តិការត្រួតឱ្យ
មួយចំណែករាយដូន និងកម្ពុជា ។ មន្ទីរនេះនឹងព្យាយាលដែដ្ឋសាស្រ្ត
តាមរបៀបដូន ហើយការព្យាយាលនេះមិន ត្រូវតែជីថ្លែងរំសែល
យោមខ្លួនរបស់ខ្លួន និងក្រោមផ្ទាក់មានរូបឈាមដែល បុំន្តែចំម
ទាំងព្យាយាលដីជីថ្លែងទៅឡើង ដើម្បីធ្វើឱ្យបាននិងសេវាក្នុងក្រោមការ
នៃរោដ្ឋសាស្រ្តប្រចាំថ្ងៃដីដែរ ។ យើងនិងមានសេវាកម្មប៊ូតិកប្រើប្រាស់
ខ្លួននៅក្នុងប្រព័ន្ធកម្ពុជា ហើយប្រជាធិបតេយ្យនៅក្នុងក្រោមការ
សុខភាពដោយមិនចាំបាច់ទៅក្រោមប្រព័ន្ធដើម្បីពិនិត្យ និងព្យាយាល
នោះទេ ឬក្រោម នោះ បានដឹងទៀតចាំបាច់ទៅក្រោមប្រព័ន្ធ និង



ធនកុត្តម សុខ បុរីផែ ទន្លេជូបសវនាការ
ជាមយុជកុត្តម Scot T Marciel

នឹងភាគយដ្ឋាននៃមេត្តិភាពរវាងដប្បីន និងកម្រជាប់ ដោយវិស័យវេជ្ជ-សាស្ត្រ វិស័យខស្តុកបកម្ម សហគ្រារគ្រប់ដោយម៉ែត្រ។

គ្នាបច្ចាក់ថា នៅក្នុងដំណឹងស្ថិតិសម្រាប់ទីលក្ខណៈ ឯកឧត្តម សិន ហ្មូន អារម្មណ បានអភិវឌ្ឍសម្រាប់ទីលក្ខណៈ នៅក្នុង ឯកឧត្តម សិន ហ្មូន ដែលបានបញ្ជាក់ថា ព្រះរាជាណាចក្រជាតិបាននាំខែធ្នូ ឆ្នាំ ២០១៣ នៃ ហើយ ដែលសេចក្តីអភិវឌ្ឍនេះ ត្រូវបានទទួលការយល់ព្រមទិន្នន័យ ដោយ ចុះហើយ ។



ក្រសួងពេទ្យរាជក្រឹត់ នគរបាលភ្នំពេញ និង ក្រសួង
ធម្មជនកម្មការណ៍ នគរបាលភ្នំពេញ



សម្រេចកិត្តព្រឹកបណ្តុះបណ្តាល ក្នុង ភីអិលីន ក្នុងមិកាសដែលបានរៀបចំឡើង និងផ្តល់អំណោយសង្ឃោះបន្ទាន់ ដល់គ្រូសារអគ្គារដោយទីកន្លែងនៃវានៅខេត្តសៀវភៅ បន្ទាយមានជ័យ បាត់ដីបង បៀវិន និងព្រះវិហារ

ក្នុងរយៈពេលនៃទីកន្លែងនៃក្រសួង និងជំនាញដោយការបាក់ចំនួប់ (សៀវភៅ ហត្ថិជ្ជបង) ក្នុងភាគគារបាយក្ស និងភាគគ្មានរបស់ប្រធៃន ព្រមទាំងទីកន្លែងតាមដងទេស្តូរមេត្តុដែលបានធ្វើឱ្យប្រជាពលរដ្ឋចំនួន១៨៨.៣៩៦ ត្រូវបានរំនៀត និងបានធ្វើឱ្យមនុស្សស្អាប់ ១៣៤ នាក់ រហូត ១៥ នាក់ នៅតាមយុទ្ធផ្សែន ៧១០ ក្នុងរូបរាង ១៣០ នៃរាជធានី-ខេត្ត ចំនួន ២០ នៅ (យោងត្រូវលើរបស់ គ.ជ.គ.ម ចុះថ្ងៃទី ១៩ ខែតុលា ឆ្នាំ ២០១៣) ការបាក់ចំនួប់ ដែលជាដំនឹងយករាយឱ្យអាជ្ញាធរសាធារណក្រសួង ក្នុងរឿងយមនុស្សដិច្ឆិន ធ្វើប្រតិបត្តិការផ្តល់ អំណោយមនុស្សដិច្ឆិន ឬ ខែសីហា រហូតមកដល់ថ្ងៃទី ១២ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០១៣ នេះ សម្រេចបានដល់ ដែលត្រូវបានរំនៀត នៅតាមទូលសុវត្ថិភាព និងត្រូវបានរំនៀត នៅតាមទូលសុវត្ថិភាព ៤៣.៧០១ ត្រូវបាន ឈើចំនួនត្រូវបានទូល អំណោយសរបតីគ្រប់មនុស្សដិច្ឆិន ១៩៣. ៩០៣ ត្រូវបាន ។

តូងប្រតិបត្តិការដែលសម្រេចមិខាងលើនេះ ដោយយក¹
លើគោលការណីមជ្ឈការ សាខានិមួយទានយកអនុលទ្ធភាពន-
ធានរបស់ខ្លួន ចូលរួមជាមួយអាជ្ញាធរមួលដ្ឋានក្នុងការដែលមែនស-
ប្រជាពលរដ្ឋរានគ្រោះមកការនៃទូលសុវត្ថភាព ការដោះស្រាយផ្តល់ទី-
ជិត្រក និងការអប់រំថែមសុខភាពអនាមួយនៅតាមទូលសុវត្ថភាពនា
។ នៅតាមគោលដោមួយចំនួនដែលការដឹកជញ្ជូនពិភាក្សានឹកពេញ
មិនអាចទៅដោលភាសាទាន ហើយធ្វើការជាមួយវិស័យនៃក្នុងខេត្ត
ដោះស្រាយអង្គរដូចបង្កួននៃគ្រោះ វិច្ឆិថកកណ្តាលឡើការទូទាត់
ធិរិការដូចតាមគ្រោយ បន្ទាប់មក គឺជាការចុះធ្វើប្រតិបត្តិការដោយ
ជាល់ពិច្ឆាក់កណ្តាល ដោយមានការចូលរួមដូចមាត្រពិសោធន៍ការការណ៍
គ្របមកម្មជាតិ អាជ្ញាធរខេត្ត-ព្រៃក នៅក្នុងខេត្តរានគ្រោះនិមួយ។

សម្រួចកិត្តព្រឹទ្ធបណ្ឌិត ចុះនូវ វានី ថ្មីលេខ់នា ប្រធានការបាន
ក្រហមកម្ពុជា បានចុះថែករំណោយដោយជាល់ដល់ត្រួសារនគ្រោះ
នៅក្នុងខេត្តសៀវភៅរាបបន្ទាយមានជើយ ហត់ដីបង បែបិនិនិងព្រះវិហារ
ជាមួយនឹងការរំបងថែកកម្មាំងរបស់ក្រុមប្រតិបត្តិដែលមានអគ្គលេខា
ធនាគារ អគ្គលេខាជាពិការនង នាយកនាយកដ្ឋានប្រចាំប្រព័ន្ធរោងគ្រោះមហាផ្សាយ
ចុះដើម្បីប្រតិបត្តិការរំថែកបានដល់នៃប្រជាពលរដ្ឋនគ្រោះ ដោយពំមាន

ការបែងចែករំណួល: ពួនសាសន៍ និងការយោបាយ និងការធានាយុវជនថា ត្រូវរាយការព្រមទាំងអ្នកទទួលដំឡើង និងការបារម្បជាមុន។

ត្រូវការទទួលដែលពិភាក្សាទេក្របមកម្ពុជា មានខេត្តត្រូវឱ្យរាយ
ចំនួន ៤.៨៤០ ត្រូវការ ខេត្តខ្ពស់មានដីយចំនួន ១.៣៦៤ ត្រូវការ ខេត្ត
បន្ទាយមានដីយចំនួន ៦.៧៩៦ ត្រូវការ ខេត្តបែងធម៌ចំនួន ៤.៩៤០ ត្រូវការ
ខេត្តបាត់ដីបងចំនួន ៦.៤៤៧ ត្រូវការ ខេត្តសេវៈមាបចំនួន ១០.៨១០ ត្រូវការ
ខេត្តពោធិ៍សាត់ចំនួន ២.៨៤១ ត្រូវការ ខេត្តតុគិតថ្លែងគីឡូ
ចំនួន ៣.៨១០ ត្រូវការ ខេត្តស្វីដៃត្រងចំនួន ១.៤៩២ ត្រូវការ ខេត្ត
ក្រោមចំនួន ៤៤១ ត្រូវការ ខេត្តកំណែបាយចំនួន ៤.៧៧១ ត្រូវការ ខេត្ត
កំពង់ផ្លូវចំនួន ៣.៣០៨ ត្រូវការ រាជធានីភ្នំពេញចំនួន ២៥០ ត្រូវការ
និងខេត្តពោធិ៍ស្វីដៃចំនួន ១១៧ ត្រូវការ ។

ជាមួយនឹងមនោសពេញនាយករដ្ឋបាន និងគិតគុណជានិច្ចដល់សុខទុក
របស់បង-បន្ទុកប្រជាពលរដ្ឋ សម្រួលកិត្តិថ្វីបណ្តិត ចិន វាណ ហូន
ឡេន បានផ្តល់អនុសាសន៍ដល់ក្រុមប្រជាបត្រិនិងសាខាការបានក្របាម
កម្ពុជាថា ក្នុងពេលដែលរដ្ឋកិច្ចបាលកម្ពុជាអនុវត្តនិធានការ និង
ចំណាត់ការដោយ ដើមីស្រារ និងកសាងប្រចែលទៅដឹងវិញពីរដល់

វិបាទកន្លែងដោយទីកន្លែងនៃឆ្នាំ ២០១៣ នេះ ការបានក្រហមកម្ពុជា
ត្រូវបន្ថបំពេញត្រានឹរសងខ្មែរដាច់ខ្សោយការឱ្យអាជ្ញាធរសារណ៍ក្នុង^៩
វិស័យមនុស្សមិទ្ធេតាមភាសាតិ ដែលធែនការយុទ្ធសាស្ត្រជាតិស្តីពី
ការត្រួតពិនិត្យក្រោមការងារដែលបានរៀបចំឡើង នៅក្នុងការងារដែលបានរៀបចំឡើង
ក្នុងជុំទី ២ ដែលនេះគឺការងារយ៉ង់ប្រចាំគោលដៅនៅក្រោមក្រោមក្រោមបំផុត
មាន ដូចជា គ្របាទារាជស៊ែជរាជាណីតិ៍ង ស្រីមេម៉ាយ គ្របាទាមានកុន
ប្រើប្រាស់ក្នុងប្រទួល ក្នុងការកំព្យុ និងពិការ ។ នៅលើសារា-អនុសារា
និងមួយ ត្រូវបុះពិនិត្យមិលការខ្លះខាតជាកំស្ថិននៅតាមមូលដ្ឋាន
ដើម្បីលើកសំណើមកចុំកំណាល់ ។

ក្នុងការវាយតម្លៃខ្លួនដែលជាគិច្ចយរបស់ការបាទក្របាមកម្ពុជា
សម្រេចកិត្តិព្រឹមបណ្តិតប្រជាន់ថ្មីនៃវត្ថុនៃទេសជាតិ នានក្នុងបញ្ជាក់ថា
កភ្តាបោតជិំយរបស់ការបាទក្របាមកម្ពុជា គិតស្ថិតនៅលើព្រះរាជធានី
សកម្មភាពមនុស្សដីនៃ ព្រះអង្គភាព ព្រះមហាក្សត្រនៃព្រះរាជាណ
ជាប្រជាជនកម្ពុជា សម្រាប់ព្រះពេជ្រាវជ្រាវ ព្រះមហាក្សត្រនៃព្រះរាជាណ
គិតិយោសការធម្មជាអ្នកបានកម្ពុជា រាជធានីភ្នំពេញ-តាមគោល-
ការណ៍អភិបាលកិច្ចលូ ក្រប់គ្រងមានពម្ភភាពនៅក្រប់ដែលជាប់ឆ្នាំកំ
របស់ការបាទក្របាមកម្ពុជា ការណ៍ទីកិច្ចពិសេសប្បែរសជន អ្នករោង
ក្រោះពិតិមានទេសជាតិអំណោយដោយចុំមានការបែងចែករូបនាសងនៃ ពុំ
មានការរើសឡើង ការគោរពតាមគោលការណ៍ត្រីទំនាក់ទំនាក់ និងរបស់មេ-
នាការបាទក្របាម អឱងទេសជាតិ ។

ເບີເຫາວິດຕະຫຼາມທີ່ຈະຕ່ອງໃຫ້ ກາກທາງກຽມກົມຜ້າມານກາ
ຍື້ຕໍ່ຫຍໍາກູ້ຈຸດກາຮັດລໍ່ເໝັ້ນເພາບມະນຸງຜູ້ໃຈບໍ່ຂອງຍ້າງແທກກໍ່ເຜົາຍ ທີ່



សម្រេចកិត្តិព្រឹទ្ធបណ្ឌិត ចូល រាជ នីតិវេសន ក្នុងមីកាសដែប
សំណោះសំណាលស្ថិរសុខទុក និងផ្លូវអំណោយសង្កែសប្តាន់
ដល់គតសារនគរាជធានីដោយទីកន្លែង

ត្រូវកំណើនការ មន្ទីរ បុគ្គលិក អ្នកស្ថិតិត្តការការងារជាប្រហមកម្មដានទៅត្រប់
លំដាប់ច្បាក់ នៅពេលបន្ទាន់ការលេខបង់ពេលវេលា កម្មាំងកាយចិត្ត ប្រកប
ដោយទឹកចិត្តមនុស្សដឺ និងការទេញលខសត្រូវត្រូវ ពុំពារជួយអ្នក
ងាយរនគ្រោះទាំងឡាយ តាមគោលការណ៍ត្រីវបស់ការការងារជាប្រហម
កម្មដា ។

សម្រេចកិត្តព្រម្ពបណ្តុតប្រជាន់ តែងដោរអំពីវន្ទីសប្បន្ទរសជន់
គ្រប់ម៉ូដ្ឋានជាតិ-អន្តោជាតិ ឬលួយមហន្តូយដល់បង្កួនប្រជាពល-
រដ្ឋឱងតាមរយៈការបញ្ជាផ្លាសកម្មភាព បុត្តាមការចុះផ្តាល់របស់ខ្ពស់
ដែលនេះជាការរួមរាល់ដែលមនុស្សដឹងទាំងអស់ និងជាសក្តីកម្ពុជាការ បើ
ប្រាស់កម្ម្យាន់សរុប ធនធានសរុប ដើម្បីជីនេះបើកប់បញ្ហាក្នុង សង្គម-
ជាតិ ជាតិសេស ការជម្លៃលើជុលវិបាទកន្លែងដែលបង្គារដោយការរំប្រ-
ប្លុយអាកាសធាតុ ហើយដែលនេះក៏ជាសក្តីកម្ពុជាដែលសិក្សាថោកទាំង
មែន ។

ច្បាក់ដីកនាំ មត្តិ បុគ្គលិក អ្នកស័្ទ័យចិត្តការការងារប្រហមកម្ពុជានៅ
ក្រុងបំផាប់ច្បាក់ នៅពេលបន្ទាន់បង់ពេលរវាង កម្មដំណើរាយចិត្ត
ប្រកបដោយទឹកចិត្តមនុស្សដូចមិនធមានឡើងត្រូវខ្លះ
ពីរាជដៃយុវជនការងារនៃក្រោមទំនួរយុ



ធនទិន្នន័យ ឈ្មោះ ជំនាញសារព័ត៌មានអប់រំ និងការបង្កើតរំភេទ



ឯកឧត្តម ស្វែង ថ្មី អារ៉ីព្យាជាមធិបតីដីក្នុងនឹងពិធីផ្លូវ តាំងកំណែរប្បាលនៅកណ្តាល: កម្មាធិការគេហក្រុងនានាកិច្ចព័ត៌មាន

នៅថ្ងៃទី ៣ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០១៣ នកឧត្តម សាយ ឯក្ដុំ ប្រធាន
គណៈប្រចាំការនៃគណៈអចិន្តូយ៉ែគណៈកម្មាធិការកណ្តាលគណបក្ស
ប្រជាជនកម្ពុជា បានអរេញ្ញាបាមិនបានដើម្បីខ្លួនខ្លួនតិចផ្សេងៗព័លងប្រធាន
គណៈកម្មាធិការគណបក្សរាជធានីភ្នំពេញ ដែលបានប្រពិត្តឡេនៅថ្ងៃទី
ស្អាតការនៃគណបក្សរាជធានី។

ឯកឧត្តម នៃប ខ្លួន សមាជិកគណៈកម្មាធិការកណ្តាល ប្រធានគណៈកម្មាធិការគណបក្សរាជធានីដែលត្រូវបានគណៈអចិន្តើសម្រល់ការកិច្ចទៅទួលុមខំណែងថ្មី បានរាយការណ៍ដូចអង្គភាពអំពីលទ្ធផលការងារសំខាន់ៗដែលគណបក្សរាជធានីសម្រេចបានក្នុងរយៈពេលដែលកំណត់ឡើង ឯកឧត្តមបានដឹកនាំពីឆ្នាំ២០១៣-២០១៩និងទិន្នន័យការងារសំខាន់ៗនៃពេលមុខដែលគណបក្សរាជធានីកំពុងអនុវត្ត ។ ឯកឧត្តម នៃ នគរបាលនគរបាល ប្រធានគណៈកម្មាធិការគណបក្សរាជធានីថ្មី បានសំនួរនូវការគោរពឱ្យគឺជាកុណាឃ៊ានរបៀបដែលគណៈអចិន្តើសម្រល់គណៈកម្មាធិការកណ្តាល ដែលបានផ្តល់ជូនីុកចិត្ត និងតែងតាំងដែលកម្រិតជាប្រធានគណៈកម្មាធិការគណបក្សរាជធានី និងបានធ្វើការល្អជាតិត្រូវបីដែលអនុវត្តន៍ពីនាទី និងការកិច្ចរបស់ឯកឧត្តមឱ្យបានសម្រេច ។

ມານີ້ຕີເກົ່າກໍາຮັບຮັດໃຫຍ້ການເຄີຍເວັບເສົາ ນັກຊຸມ ໜ້າຍ ຂູ້ ຕາງ
ຕໍ່ກໍານົງວ່າປະເທດຂອງລັດໄຟສູງຮຸ່ງຊຸກ ສືບສັດທະນາຖາວອນໃດໆນາກໍ່ສະເໝັ້ນມັກ
ມະບາດຜູ້ເກົ່າໃຈສາລະ ບໍ່ ຂູ້ ປະເທດຕະນາບົງ ສະເໝັ້ນມັກສະບາຍເສົາ
ບັດດີເກົ່າ ຫຼື ເສົາ ມຸນປະເທດຕະນາບົງ ສືບສັດຜູ້ມັກສະບາຍຕ່າງ
ຈົກຕິ ເຫຼວ ໜ້າຍ ປະເທດກົດຕື່ມຍຸສຕະນາບົງຜູ້ນັດລໍ່າໜັດໃຈ ສືບຕະ-
ບົງກົງກຳນັດຕ້ານີ້

ធនកម្ម និងការបង្កើតរំសម្ងាត់ថា ពិធីផ្ទេរតីណែនាំនៅ
ថ្ងៃនេះ គឺស្របពេលដែលកម្ពុជាយើងបានដោរការបោះឆ្នោតជើស
តាមចំណាំរាយភាសាអង់គ្លេសការិតកាលទី ៥ ការណើថ្ងៃទី ២៩ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ
២០១៣ កន្លែងនេះប្រកបដោយជាតិជាយ ហើយក្នុងនោះគឺបាន

ប្រជាជនកម្ពុជាយើងបានទទួល ៦៨ អាសន់ និង ១២៣ អាសន់ ដែល
ជាសំឡេងគ្រប់គ្រាន់អាមេរិកបច្ចេកវិទ្យាតាត់តាំងរបស់ផ្លូវការ និង
ហោះឆ្លាតដូចម៉ោងការទុកចិត្តដល់រដ្ឋាភិបាលថ្មីបានស្របតាមរដ្ឋធម្ពនពុញ្ញ ។
ពេលនេះយើងកំពុងដឹងឱ្យការពិធីផ្ទៀរតំណែងរវាងនគរត្បូម តែមេ
ខ័ត្តិជា ប្រជាធិបតេយ្យ កម្ពុជាជាការគណបក្សរាជធានីដែលត្រូវបាន និង
នគរត្បូម និង សុខាភិបាល ជាប្រជាធិបតេយ្យ កម្ពុជាជាការគណបក្សរាជធានី
ក្នុងបរិយាកាសសុខិត្តិនិយម និងទទួលខុសត្រូវខ្លួនដំពោះការកិច្ចដែល
គណបក្ស និងប្រជាជនបានប្រព័ន្ធដូរ ។ ក្នុងនាមគណៈអង្គភ័យិត្តិនិយមគណៈ -
កម្ពុជាជាការគណបក្ស និងក្នុងនាមនគរត្បូមដូច នគរត្បូមបានថ្លែងអំណរ-
គណ និងអំណរសាថៃរចំពោះនគរត្បូម តែមេ **ខ័ត្តិជា** ដែលក្នុងពេលទទួល
តំណែងជាប្រជាធិបតេយ្យ កម្ពុជាជាការគណបក្សរាជធានីក្នុងពុំពោះ បានយកអស់
ពីកម្មវិធីការ កម្មវិធីចិត្ត កម្មវិធីប្រជាធិបតេយ្យ និងកម្មវិធីផន្លាន ដើម្បីកសាង
ពាណិជ្ជ និងពិភ័យការជានីក្នុងពុំពោះយើង ហើយទទួលបានដោតជិះយើងបន្ថុ
បន្ទាប់ ទាំងលើកិច្ចការបរមីប្រជាជនក្នុងការងារដូច ទាំងក្នុងការងារ
គណបក្ស ។ ចំពោះការងារគណបក្ស ទាំងនេះទៅនឹងលទ្ធផលនៃ

ការបោះឆ្នោត ឯកឧត្តមបានគូសបញ្ចាំង តីចិនដែលពេតណាបក្សរាជ-
ជានិភ័យពេញទេដែលមានសំឡេងកំដួងជាដំឡើនរាល់នេះថយចុះ តណាបក្ស
នៅខេត្តឃុំយ៉ាងធម្មតារឹងកំមានលក្ខណៈដូចរាជធានីភ្នំពេញទេដែរ ហើយ
នេះគឺជាក្រុងផែនការបោះឆ្នោតដោយសូវ និងយុត្តិធម៌នៅក្នុងរបប
ប្រជាធិបតេយ្យ សូវ ពហុក្ស។ បើផ្លូវតណាបក្សយើងមិនអត្ថលោមតទេ
តណាបក្សចាត់ទុកនេះជាមួរក្នុង ជាបទពិសោធន៍របស់តណាបក្ស ដែល
យើងទាំងអស់ត្រូវវិនិចនំប្រើប្រាស់ប្រើប្រាស់បន្ថែមអនស់ ដើម្បី
ការតំបន់ប្រព័ន្ធទៅក្នុងប្រជាធិបតេយ្យ ដើម្បីប្រើប្រាស់ប្រជាធិបតេយ្យ ការបោះឆ្នោត ឯកឧត្តម

សាស្ត ឯង្វី បានបន្ទាប់ អើង់លកណហក្សរាងធានីភ្នំពេញសម្រេចបាន គឺ មិនអាចកាត់ផ្ទាត់បានទីការដូយខបត្តម្ពាធគាំទ្រ ទាំងស្ថាផី និងស្មារៈ របស់វា កម្លាំង អស់លោក លោកស្រី ជាថ្នាក់ដឹកនាំការណ៍បញ្ជាមុន្តោ ថ្នាក់ កំងើងជាសមាជិក សមាជិកាតណិជ្ជកម្មប្រជាធិបៈ ហើយជាពិសេស ការចូលរួមពីប្រជាធិបៈនៅក្នុងរាជធានីភ្នំពេញ ស្រឡាញៗ ស្ថិតិភាព និងយុត្តិធមិ ។ ជាមួយនោះ ដឹងជម្លោះនេះកំមិនអាចកាត់ផ្ទាត់ បានទីការដូយខបត្តម្ពាធដោយពេលវេលាតិនមេប្រសិទ្ធភាពពីក្រុមការ នាយកថ្នាក់កណ្តាលុងផ្ទាត់បាន និងមានប្រសិទ្ធភាពពីក្រុមការ នៅពីរ ទាំង ២ នឹងជាប្រជាធិបៈ ។ ឯកឧត្តមមានជីវិះថា ឯកឧត្តម និងប្រជាធិបៈ មិនបានបន្ទាប់ ក្នុងការបំពេញរាជកិច្ច ថ្មីដែលកណ្តាល និងប្រជាធិបៈប្រគល់ដឹង ។ ទទួលនឹង ឯកឧត្តមបានវំពុក



ମହାକୃତ୍ୟ ରାଜ୍ୟ ଚନ୍ଦ୍ର ପ୍ରତ୍ୟେକାନ୍ଧିନୀଙ୍କାକୃତ୍ୟ ଏବଂ ଶୁଦ୍ଧିତା
ପ୍ରାଣକଣ୍ଠରେ ଗମ୍ଭୀର କାହାରେ କାହାରେ କାହାରେ କାହାରେ କାହାରେ

ទី១.អំពីការងារខាងក្រោមនៃ ស្ថិសមយកចិត្តទូកដាក់ដល់ការពារជើង និង
ពារជើងក្រប់ការងារទាំងអស់ ដោយឈរលើមួលដ្ឋានដែលមានក្រោប់
ហើយនិងឈរលើគោលនយោបាយរបស់រដ្ឋបាលភាគី ដែលដឹកនាំ
ដោយសម្រួលពេជ្រ ឱ្យ នៅទី ព្រមទាំងត្រូវរៀបចំការងារទាំងអស់ ដែលមានក្រោប់
មួលដ្ឋានក្រោប់ និងលើឯកបច្ចាជាននានាដែលមានជាមួយនាពេលវេលាទំនាក់របស់
ការកណ្ឌបក្ស ក្នុងបាន៖ជាអ្នកដឹកនាំដូចបង្គាស់ត្រូវត្រូវបាប់ឱ្យជាប់លក្ខនិក៖
គណបក្ស ក្នុងនឹងនយោបាយរបស់គណបក្ស គោលការណ៍ គោលនយោ-
បាយរបស់គណបក្ស របស់បរបបធ្វើការងាររបស់គណបក្ស ដែលត្រូវអនុ-
វត្ថុជាប្រចាំឆ្នាំគឺបរបបច្ចុប្បន្ន របបស្ថិតិថាត របបចុះមួលដ្ឋាន របបរៀន
សូត្រ របបក្រុតពិនិត្យ និងរបបការណ៍សំយោបល់ ។ ជាមួយនេះ ក្នុង
នាមជាប្រជាន់គណបក្សត្រូវត្រូវត្រូវបាប់ឱ្យបានជាប់នូវគោលការណ៍ដឹកនាំ
មួលដ្ឋានជាអ្នក៖ គោលការណ៍សំមួលការដឹកនាំ បុគ្គលិកមួលខុសត្រូវ
ហើយនៅលសរម្យមកចិត្តការអីកំដោយភាគគិតច្បាស់ត្រូវគោរពការតាមចិត្ត ។

ទី២-ដឹកនាំក្រវេយរលើមាតិតិនយោបាយ យោរលើមាតិសិរីអារម្មណ៍
និងយោរលើមាតិចត្ត់តាំងរបស់គណបក្ស ។

មានសារ៖ សំខាន់ជាមាយជើរបស់គណបក្ស ។

ចំពោះការងារនយោបាយ និងសព្ទអារម្មណ៍នៅក្នុងដំណាក់កាល
បច្ចុប្បន្ននេះ ឯកឧត្តមបានលើកខ្លួនដែលមានចំណួនភ័យចំនួនពី៖

-សូមបន្ថែមនាមឱ្យបានសិទ្ធិថ្វីរដែលត្រួវការងារបោះឆ្នោត
ជើសសកម្មណ៍របស់រដ្ឋសារនឹងពិភាក្សាទី ៥ ។ ការបោះឆ្នោតជើស
តាមតំណែងរាជ្យនៃរដ្ឋសារនឹងពិភាក្សាទី ៥ នាមប្រព្រឹត្តិថ្វីថ្វីរ និង
ឡើងទាត់តាមកាលកំណត់របស់រដ្ឋបាល ឬទីផ្សារ ។ ដើម្បីការងារបោះ-
ឆ្នោតទាំងមូលនាមប្រព្រឹត្តិថ្វីថ្វីរយ៉ាងរលូន ដោយសុខស្និការ ត្រានការ
គាំមារកំហង ត្រានអំពើឯុងរាជការលក្ខណៈសេវា និងយុត្តិធម៌ ហើយត្រូវ
បានអនុការជាតិ និងអនុរាជាតិជាតិចំនួនបានទទួលស្ថាល់ ។

-បន្ទាល់យោស់ទាមីរុញបានសិដ្ឋថ្វូកអំពីភាពព្រឹមត្រង់ និងស្របច្បាប់នៃរដ្ឋសាសនីតិកាលទី ៥ និងរាជរដ្ឋាភិបាលធី ។ វឌ្ឍសការការេប្រជុំបុងគឺក្នុងរយៈពេលមិនលើសពី ៦០ ថ្ងៃក្រោមពីការទាមឆ្នាត យោយត្រោះសហា
ក្នុងត្រង់ ព្រះអង្គបានកោះប្រជុំ ហើយព្រះអង្គលោកយាយនៅថ្ងៃជាអធិបតី ដើម្បីខ្លួនបំផុតនៃការប្រជុំនេះជាក់លំ ។ ដូច្នេះ កិច្ចប្រជុំបុងរបស់រដ្ឋសាសនីប្រព្រឹត្តទៅយ៉ាងត្រឹមត្រង់ និងមិនមែនជាបន្ទាល់យោស់ទាមីរុញបានសិដ្ឋថ្វូកអំពីភាពព្រឹមត្រង់ និងស្របច្បាប់នៃរដ្ឋសាសនីតិកាលទី ៥ និងរាជរដ្ឋាភិបាលធី ។ វឌ្ឍសការការេប្រជុំបុងគឺក្នុងរយៈពេលមិនលើសពី ៦០ ថ្ងៃក្រោមពីការទាមឆ្នាត យោយត្រោះសហា

-បន្ទុលយោសនាអអប់រំ ដើម្បីគួរប្រជាជនយើងបានយល់ច្បាស់អំពីជាល
វិធាកនៃបាតុកម្ពុផែលដឹកនាំដោយគណបក្សប្រឆាំង ។ បាតុកម្ពុមិនមែនជាបាត
ដីណោះស្រាយឡើយ មានតែការចេញចមទៅបានដីណោះស្រាយពីត
ប្រាកដ ហើយបើខ្ញុំខ្សោចនឹងត្រូវត្រូវទេនៅ៖ តាមនរណាមកត្រូវត្រូវដឹងដីខ្ញុំ
ទេ ។

- គណបក្សយើងទ្វាលបានដោតជីយក្តុងការបាន៖ ជាគណបក្សការអំណាច ដូចដែលត្រូវឱ្យធានជីថាស្មូលនៃការបង្របាលមជាតិ ធ្វើយានិភាគឱ្យជនរមជាតិយើងទាំងអស់បានរបរមត្តា មេសវានកិច្ចការ-បាន៖ នៅរដ្ឋប៊ូរីយោគក្នុងការបង្របាលមជាតិ ។

-បន្ទុពិធីការណាងរណៈ ដែលមិនមែនជូនគ្នាការណានីភ្លៀពេញទៅតុលាបាយបានទេ តើតុលាបាយបានណែនាំឡើងប៉ុណ្ណោះទេ តើមួយមូលដ្ឋាន ដើម្បីស្ថាប់សំណុំពារបស់ប្រជាពលរដ្ឋ វិមថែលកជ្មូយដោះស្រាយជូនប្រជាពលរដ្ឋទៅតាមសមត្ថភូមិ ទៅតាមលទ្ធភាពពារបស់យើងតាមច្បាក់តាមផ្ទុក ហើយបើប្បុសពិសេសមត្តភាពត្រូវរស់នៅឯុំខ្សោយតាមច្បាក់មក គិតខ្លះ ដើម្បីអស់ពិសេសមត្តភាពពារបស់យើង ។

នៅថ្ងៃងបញ្ហាប់ ឯកឧត្តម សាស្ត្រ ឈ្មោះ បានអំពារទាន់ដល់សមាជិក
សមាជិករាជរដ្ឋប្រជាធិបតេយ្យទាំងអស់ សូមសាមគ្គិជាដាច់ឱ្យបានឱ្យគណៈ
កម្មាធិការរាជរដ្ឋប្រជាធិបតេយ្យ ដែលមានឯកឧត្តម នៅ សុខាន់តួល្ផោះ ដោ
ប្រធាន ដើម្បីជាកុណប្រយោជន៍ដើម្បីខ្លួនខ្លួនការសម្រេចភាពកិច្ចដែល
គណបក្ស និងបានដែនប្រគល់ដែន។

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

- សំបាលលីឡូក្រុងទូរសាថ្ទៃនៅក្នុងបណ្តុះបណ្តាលដែលមានចំណាំជាបន្ទុកបាន



ពុជាការយុត្តិធម៌អន្តរជាតិដែលបារការតែងតាំ ICJ (នៅទីក្រុងឆ្នាំរោចឆ្នាំប្រមូលសហគម្រោះ) នានា ប្រកាសចេញផ្លូវសាលដឹករបស់ខ្លួនលើបណ្តឹងសំរបស់ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាទីរក្រុងក្រសួងសាលដឹករាជ្យ ១៩ ខែមិថុនា ឆ្នាំ ១៩៦២ ពាក់ព័ត៌មានរឿងកិច្ចការសាសនា ព្រះវិហារ

នៅពេលម៉ោង ៤ រៀបចំ (ម៉ោងនៅប្រទេសកម្ពុជា) ថ្ងៃទី ១១ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០១៣ តូលាការយុត្តិធម៌អន្តរជាតិដែលហេតាកាត់ថា ICJ (នៅថ្ងៃទី ក្រុងឡាងនៅប្រទេសបាលូង) បានប្រកាសចេញផ្សាយសាលាជីវាបសសំខ្លួនលើបណ្តឹងសំរបសំត្រោរជាតិប្រកម្មជាមួយបក្សាយលើសាលាជីវាបច្ចុប្បន្ន ១៥ ខែមិថុនា ឆ្នាំ ១៩៨២ ពាក់ព័ន្ធនឹងរៀងគិតប្រជាពលរដ្ឋនិភ័យ ។ ខ្លួនសារនៃការបក្សាយលើសាលាប្រកម្មនេះមានដច្ចនៅតី :

១-ប្រកាសដោយសំឡេងនកថ្ននាំ តុលាការមានសមត្ថភីដោយផ្តើកតាមមាត្រា ៦០នៃលក្ខណីកែរបស់ខ្លួនដើម្បីសម្រេចលើបណ្តឹងសំបកញ្ហាយសាយដើម្បីការងារ ១៩៩២ ដែលបង្កើងសំដោយព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ហើយទេសសាលាដំបូង និងការងារ ១

២-ប្រកាសដោយសំឡេងអភិវឌ្ឍន៍ថា តួន្យក្រហមខណ្ឌនៃការបកប្រាយសាលជីវិតចុះថ្មីទិន្នន័យ ១៥ ខែមិថុនា ឆ្នាំ ១៩៦២ តូលាការសម្រេចនៅក្នុងសាល-ជីវិតនេះថា ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាមានអធិបតេយ្យពេញលេញដើម្បីរុណភាពទីក្រឹងដើម្បីតំបន់ពាយត្រូវ (Eperon / Promontory) នៃប្រាសាទព្រះវិហារ ដូចដែលមានកំណត់តួន្យកាត់ខណ្ឌទី ៤ នៃនោលដីការនេះ ហើយជាបច្ចុប្បន្ន ពុទាការប្រកាសថា ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាមានការត្រួតពិត្យដកចេញពិវិកដីនេះនូវគ្រប់កងកម្ពា ដំប្លាប់អារុធបុកដែនគ្មាល បុន្ញកំចេរក្បារ បុង្គាយមាយផ្សេងទៀតរបស់ថ្មីដែលទោះទិន្នន័យនៅក្នុងទីក្រឹងនេះ។

ភ្លាមទេតិតុណាការធ្វើការបរក្សាយសាលជីវាគ្មា ១៩៦២ នៅវូច
ហើយ ឯកឧត្តម នៅ ធនវិទ្យាល័យកម្ពុជាឌី និងជាមួយក្រសួង
ការបរទេស និងសហប្រតិបត្តិការអនុវត្តផ្តាត់ដែលបានជីវការតាំង: ប្រព័ន្ធដោ
ឡូលូមស្ថាប់ការប្រកាសសាលជីវាគារយ៉ាងច្បាស់នៅតុណាការទីក្រុងឆ្នាំអេ
ឡាត្រឹះដែលបានជីវាគារនៃខេត្តកំពង់កំពង់ដើម្បី ឯកឧត្តម នៅ
ធនវិទ្យាល័យកម្ពុជាឌី ជាការគ្រឿងក្រសួងបញ្ជាក់ថា ការ

បានក្រោមឱ្យលើសាធារណជនកាស្ម័គ្នា ទៅក្នុងក្រុងសាធារណជនកាស្ម័គ្នាដីបាន
រួចរាល់ដែលត្រូវបានក្រោមឱ្យលើសាធារណជនកាស្ម័គ្នា ទៅក្នុងក្រុងសាធារណជនកាស្ម័គ្នា

សម្រាប់តុលាការយុទ្ធឌីអន្ត
រដាចិជាការសម្រេចកង្ហ៉ូ គឺថា
ក្រុមទាំង ១៤ នាក់ ជាមួកធ្វើសេច
ក្តីសម្រេចដោយឯកភាពត្រាទាំង
អស់ ៦ ឯកឧត្តម ឱ្យ ជាដំឡើង
បានបញ្ជាក់នូវចំណុចខ្លួនដែលក្នុង^៩
នោះរួមមានទី ១-តុលាការបាន
ទទួលស្ថាល់ជានកចិត្ត នូវចាញ់ដែនទី
ឧបសម្ព័ន្ធ ១ ដែលគួរដោយគណៈ
កម្មការសម្រេចបាន-ស្រីម ឆ្នាំ
១៩០៨ និងឆ្នាំ ១៩០៩ ដែលទីនេះ
កំណត់ត្រាំដែនកម្មជាតិ-ថែ នៅតំបន់
ប្រជាសាស្ត្រវិបារ ហើយនេះគឺជា
អិដែលយើងចង់បាន ទី ២-តុលាការ

ការបានអនុម័តជានកចិត្តទាត់ថាលីដែនទីនឹងការពោភាពី ដែលគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
ថែមទាំងប្រជុំឡើងនៅខាងក្រោម ឆ្នាំ ១៩៦២ ក្រោយពីសាលដីការាស្រោះថ្មី
ទី ១៥ ខេមិថ្នូន ឆ្នាំ ១៩៦២ ទី ៣-តុលាការបានសម្រេចថា ផ្លូវឡើងទៅ
ការសង្គមប្រជាធិបារម្ភនៃរដ្ឋបានសេវាការឡើងទៅការសង្គមប្រជាធិបារ
វិញ ហើយដោយត្រូវឡើងណើរាយដឹងមុនតាមនានអ្នកណាមួយមកបាយហាត់
នោះទេ ទី ៤-ដោយសារតុលាការកំណត់ថា ដែនទីខ្លួនម៉ែន ១ កំណត់ត្រា
ដែនកម្មជាប់ចុះ ហើយនោះ វាលកស្ដីបីនិតប្រជាធិបារដែលចុះ
មានទារនេះគឺស្ថិតនៅក្នុងទីកិចដីនៃប្រទេសកម្មជាយើង និងទី ៥-វិត្តកែវសិរី
គិរសុរោះ គឺស្ថិតនៅក្នុងទីកិចដីនៃប្រទេសកម្មជាយើងដ៏រាយ ឬកខត្តមួយបន្ទាយក
ដីមន្ត្រីឡេ និងបញ្ហាកំប្លាចទាំងអស់នេះជាលេដីកិចដីប្រចា
របស់តុលាការយុត្តិធមិអន្តរជាតិដែលភាគីទាំង ២កម្មជាប់ចុះ ត្រូវរៀបអនុវត្ត។
នៅពេលនេះទី ១១ ខេវិតិកា និងអង្គភាពរាយការនៅក្នុងកំពង់

នៅក្នុង នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ក៏ពីរដ្ឋបាល ដើម្បីសេចក្តីថ្លែងការណ៍
ទាក់ទិនទេនឹងសាលដើម្បីការបសតុលាការយុត្តិធម៌អនុវត្តជាតិដើម្បីបណ្តុះសុំបស
កម្ពុជា ដោយសម្រេចបានបញ្ជាក់ថា នេះជាដំបានទៅមួលដីមានសារ៖សំខាន់
និងមានអគ្គន៍យ៉ាប្រវត្តិសាស្ត្រមួយឡើតនៅក្នុងការខិតខ្សោយបសជាព្យាយារិ-
បាលកម្ពុជា សំដែរដោយស្ថិតិ និងផ្ទេរលើម្រាប់អនុវត្តជាតិ នូវ
វិវាទរវាងកម្ពុជា និងថែមលើបញ្ហាប្រាសាទប្រជុំបាន និងតំបន់ជើងប្រជាសាស្ត្រ
នេះ ។ ជាតិសេសការ ដែលតុលាការយុត្តិធម៌អនុវត្តជាតិយកដែនទីខ្លួនដូច
១ ខ្លួន ១/៤០០០០០ ដែលភាគីកម្ពុជាដោកជូនតុលាការនៅឆ្នាំ ១៩៦២ មក
ថ្មីជាសម្ងាត់ក្នុងការបកប្រែប្រើប្រាស់ក្នុងប្រជាធិបតេយ្យ ពីពានឱន្តផ្តល់នូវ
ភាពឆ្លាត់លាស់ដែលសំខាន់បំផុតដែលភាគីទាំងពីរសម្រាប់ការអនុវត្តបន្ទុ ។
សម្រេចធោះជាបី និង នៅក្នុង ក៏ពីរបញ្ហាតំបីការប្រើប្រាស់កម្ពុជាក្នុង
ការប្រការនៃខ្លួនដូចបានរួម ដែលសម្រេចក្នុងនាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាច



សេវាថ្មីនៃក្រុងក្រុងរដ្ឋបាល និងក្រុងក្រុងរដ្ឋបាល និងក្រុងក្រុងរដ្ឋបាល



ສົກາມະຕິ່ງອສ່ ເພີ້ມຕໍ່ລາຍອສ່ຕີວິກຕັເຊື້ນ ວ



ព្រៃទី១០ ខែពីរការ ឆ្នាំ២០១៣ លេកអនុញ្ញាត មួយចន្លែង សិក្សានៅក្នុងបណ្តុះបណ្តាល ក្នុងការកណ្តាលបណ្តាលបញ្ជីជាបន្ទីរកម្មដាក់អប្បបាន ទី២២ សាសាតានៅតូចតូលាថ្មីអន្តែកបីន ទានសាមគ្គ ដើម្បីប្រមូលបច្ចុប្បន្នការសាងសង់ប្រជាធិបាយ នឹងក្រុកទូលាប់ ស្ថិតុនង្វុរកឃើក ដើម្បី ខែកញ្ញា ។



សេរីអាមេរិក និងក្រុមហ៊ុនអាមេរិក ត្រូវបានបញ្ជាក់ថា ពីពេលដែលបានបង្ហាញឡើង គ្មានជាប្រជាពលរដ្ឋ និងបានបង្ហាញឡើង គ្មានជាប្រជាពលរដ្ឋ



ເສົ່າໆເຜື້ອຕີ ແລະ ຂໍຂົງຫຼືກາ ສູງ ແມ່ນັດ ນັກຊຸດທີ່
ຜູ້ອຳນວຍ ສະພາຜິດຄະນະກະຊຸມກາຮືບ
ໃຈໆ ເຊື້ອີ້ນສົກ ເພັກຜົນໄອ ຂີ່ ສູງກໍສົງປະເກ
ຕະນະກະຊຸມກາຮືບ ແລະ ປິ້ວີ້ສົກ ສີ່ແນ່ວັດຊຸມປະເກ
ກຽມສະພາຜິດກິ່ງເຫຼືອສົກປະເກທີ່ກູ່ມີກາຕົກຕີ ຕ່າງໆ
ກົດໝາຍ) ນັກຊຸດທີ່ ແກ້ວກໍ່ ທີ່ເຕີມ ປະເກກຽມ
ສະພາຜິດກິ່ງເຫຼືອສົກປະເກທີ່ກູ່ມີກາຕົກຕີ ຕ່າງໆ
ຕະນະກະຊຸມກາຮືບ ເປົ້ານີ້ມີຜົນຜ່ານຍິ່ງແນ່ວັດກັ່ນສົງ
ເປົ້ານີ້ ໩່ອງຕູ້ຄະນະກະຊຸມກາຮືບ ເພີ້ມຄະນະກະຊຸມ
ທີ່ ໩ ເກສ ອີ້ກິ້ຕີ ຕ່າງໆ ຜົບ ອີ້ກິ້ສົງ ຕ່າງໆ ຜົບ ປິ້ວີ້
ບົດໝາຍຕົກຕີກະຊຸມກາຮືບ ໨໦ ຕີ້ງປາມ ມີ ແລະ ເກສ ອີ້

ធ្វើទី ៣ ខែវិច្ឆិកាស្អា ២០១៣ នកឧត្តម ហុង ថាម តាំងរាជរដ្ឋមណ្ឌលកំពង់សី តាំងរាជ
ជីថិថីអគ្គិភ័យបានប្រាក់ពេលដោ ហុង សែន បាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃរាជរដ្ឋមន្ត្រីក្រោមក្រុង
និងសម្រួលកិត្តិក្រុងបណ្តិត ថ្មី ថាម ហនអពិបាលសុខទុក និងការរំលែក
មួយចំនួនរម្យមាន ស្រួល រាបារ ជីវិក និងសម្រាប់ប្រើប្រាស់ផ្ទុកនូវផលបំការណ៍នៅសមរភូមិមុខ
និងក្រសាងករណ៍ចំនួន ១.៨១៧ ត្រូវនៅឡើងដើម្បី នៅក្នុងការរំលែក និងការរំលែក
ពលគួរត្រឹមដើម្បីរួមចំណែក ៩១ ចំនួន ២ គោលដៅ រំលែកនានា ៩១ និងរំលែកនានា ៩១
៩១ និងមួយគោលដៅទៅអងភាគករណ៍នៅក្នុងការរំលែក ៩១ ។



ផ្នែក ២១ ខេត្តិការ នគរូបមុជ នឹង សុខភីទល្ល ប្រធានគណៈកម្មាធិការគណបក្សរាជធានី
អភិបាលរាជធានីភ្នំពេញ បានអភិវឌ្ឍបច្ចុប្បន្នដោយស្ថាបនាដូរដៃនៃស្រុង ហើយដូរដៃនៃស្រុង
ប្រចាំឆ្នាំ ៦ គីឡូ ម៉ែត្រ សិត់នៅសង្កាត់ស្ទឹងមានជីថយ ខណ្ឌមានជីថយ ជាប់នឹងស្ថាត់ថ្វាយថ្វា
ខណ្ឌថ្វានឹងស្រុងជីថយ ក្នុងគម្រោងទឹកប្រាក់ជាន់ ១០ លានដុល្លារអាមេរិក តាមរូបមន្ត BOT
ដោយគ្រប់គ្រងដំណាយរយៈពេល ១៤ ខែសិរីនិយោគជាយក្រឹមបុន្ណែមនៃ (Tollway) ។ដូរដៃនៃស្រុង
នឹងបង្កើតដល់ទីនេះ ២២ ម៉ែត្រ ដែលមានបិទនុងខេត្តិការ នគរូបមុជ ស្ថាបនាដូរដៃនៃស្រុងដែក
ក្រោមស្រុង ២ គីឡូ ។



លទ្ធផលមុនចំនួននៃវិស់ឈរសេដ្ឋកិច្ច



ដែលកំព្រឹងទៅកម្ពុជា កំពុងគិនឡើងទាំងបរិមាណ និងគុណភាព

କେନ୍ଦ୍ରାମ୍ବାଦୀ ଏ ଖେଳିଷ୍ଟଙ୍କୁ ପ୍ରତିକାଳିତ :

ເຮັດວຽກຂອງພົມບໍລິສັດ ທີ່ມີຄວາມສູງສາກັນ ຜົນຕັ້ງທີ່ເຂັດຕາງ ສຳ ແລ້ວ ມານເຊື້ອນ
ໄປຜົນ ຕີດຕີ ກາກ໌ ເກີນເຊື້ອງ ១៦.៥% ເຊິ່ງບັນຍະໃຫ້ ກາງ ສຳ ແລ້ວ ອີ.

କୁଣ୍ଠରଯା:ଟେଲ ୬ ହେଡିମ୍ବାଁ ୨୦୧୩ ମେ: ମାତ୍ରକ୍ଷଣ ଟ ୦୫୮ ୨୭୭ ଟାକା
କେବିଏକ୍ଷିଂ ୭.୬% ଫ୍ରେଶରଯା:ଟେଲମ୍ବକ୍ଷାଁ ୨୦୧୪ ଏକ୍ଷିଗ୍ରାହଣଚରଣରୀ
ସଂଖ୍ୟାରେ କମାନ୍ଦିତ କୁଣ୍ଠମ୍ବାଁ ଫ୍ରେଶରଯା:ଟେଲମ୍ବକ୍ଷାଁ ୨୦୧୫ ଏକ୍ଷିଂ ଟାକା
ଟାକା ଟାକା କୁଣ୍ଠମ୍ବାଁ ଫ୍ରେଶରଯା:ଟେଲମ୍ବକ୍ଷାଁ ୨୦୧୬ ଏକ୍ଷିଂ ଟାକା ଟାକା
ଟାକା ଟାକା କୁଣ୍ଠମ୍ବାଁ ଫ୍ରେଶରଯା:ଟେଲମ୍ବକ୍ଷାଁ ୨୦୧୭ ଏକ୍ଷିଂ ଟାକା ଟାକା
କୁଣ୍ଠମ୍ବାଁ ଫ୍ରେଶରଯା:ଟେଲମ୍ବକ୍ଷାଁ ୨୦୧୮ ଏକ୍ଷିଂ ଟାକା ଟାକା

វិនិយោគក្នុងឯស់យសំណាក់ នៃខេមប្បញ្ញា ២០១៣ :

ក្រសួងរៀបចំដែនដីនគរបាលមូនិនសំណង់ នានីជីដីនមាត្រានរយៈពេល
៥ ខែដើមឆ្នាំនេះ ចំណុនទឹកប្រាកវិនិយោគក្នុងវិស័យសំណង់ នានកៅនឡើង
២៥% ដល់ ២.២៧ ពាន់លានដុល្លារ បើធ្វើបន្ទិនយៈពេលដូចតាមរាលិតិថ្នាំ
២០១៩ ។ គឺតុលិខមកវា ដល់ខែកញ្ញានេះ ក្រសួងនានអនុម័តគម្រោងចំនួន
១ ២៤២ គម្រោង ។

ការនាំចេញបែងកម្មជាកទទិន្នន័យក្រោមគ្រប់គ្រង់សរុប ៩០ ខែ

យោងតាមទិន្នន័យរបស់ក្រសួងពាណិជ្ជកម្មបានបញ្ចក់ថា តម្លៃនៃការកំ
ចេញទៅកាន់ទិន្នន័យក្រោមប្រធែសរបស់កម្ពុជាយេ:ពេល ១០ ខែនេះត្រូវបាន
នេះ (មករា-តុលា) មានទឹកប្រាក់ប្រមាណ ៥.៥ ពាន់លានដុល្លារអាមេរិក
ពេលតីកើនឡើងជាបាន ៣០% ហើយជូនបន្ទាន់របស់ក្រសួងពាណិជ្ជកម្មបានបញ្ចក់ថា ពេល
ដែលមានកម្រិតខ្ពស់ប្រមាណ ៥.៥ ពាន់លានដុល្លារ។

ជំនួយដែលនាំចាប់ពីម្ចាស់កម្ពុជាតិទៅតែជាដឹកជញ្ជូនការពារ - ដោយក្នុងចំណោមពេលវេលាដែល ៩០ ខែនេះ ពេលវេលាដែលការពារបានបញ្ចប់ ជាមួយការប្រើប្រាស់កម្ពុជាតិ។

លោកដុត្រារ បើធ្វើបន្ទីអាយុ៖លោកដុចតាការពិធ្លោ ២០១៩ មានចំនួន ៣.៥
ពាន់លានដុត្រារ ពាមទីកើនឡើងជាប់ ២៨.៥% សហរដ្ឋអាមេរិក និងសហ-
គមនីអូបនៅតែជាធិជ្ជាបាយជាប់កម្ពុជា បើត្រូវនៅថិជ្ជាបាយឆ្លើយតបជាបីន
ជប៉ុន ក្នុង និងបណ្តាញក្នុងរាជធានីភ្នំពេញឡើងទៅការ កំណើនក្នុងរាជក្រឹត់សម្រាប់។

ក្រោពិធីតាមរយៈការដែរ កម្ពុជាដែលមានផលិតផលមួយចំនួនឡើតដែល
រួមមានដូចខាងក្រោម កៅស្ទឹ អង្គរ ធម៌លេល ជ័ទ្យុងមិនត្រូវបាប់ស្តាយចេកទិន្នន័យ សិណ្ឌកក
សត្វរស និងក្រុងសង្គមរួមជាផ្លូវ។

នៅក្នុងរយៈពេលទៅខែនេះដែរបើផ្សេប្តីនៅខែធ្នូម៉ោង១២ពីការធានាការបំរិភួកមួយមានកំណើន ៦០% អតិថិជនកើន ៣០ % ធានាការបំរិភួកមួយកើន ១៥,៣៥% យានយន្តកើន ៥ % ។

នៅក្នុងថ្វាមសេវាកម្មធានាភាសាប់រដ្ឋទាំងនេះ សេវាកម្មដែលមានការទាយសំណងខ្សោះជានេះគឺវិស្សកម្ម ដោយការទាយទារសំណងមានចំនួន ៣,២៣ លានដុល្លារ បន្ទាប់មកតីយោងយកដែលមានតម្លៃ ១,៩៥ លានដុល្លារ និងសុខភាពចំនួន ១៨៦ លានដុល្លារ ។

គុណរដ្ឋចំនួន ៤ ខាងក្រោមបានធានាការបែងចែង ៦ ប្រមូលបានត្រាក់ចាត់
ការបែងចែងសរុបចំនួន ៣១.៣ លានដុល្លារ គឺកែទេនឡើងប្រមាណ ២០% ។ ដោយ
ថ្មីក ត្រាក់សំណងជំនាញទៅមាយទារវិញ្ញុនោះមានតម្លៃប្រមាណ ៥.៥៥ លាន
ដុល្លារពេលគឺកែទេនឡើង ១៩៧% ដើរបន្ទីរយោះពេលដែលការពិន្ទេមៗ០១២
កន្លែងទៅនេះ ។

ନାମିଙ୍କାଳ ଗୁରୁ-ଦେହ ଯେତେବେଳେ ଏ ହେ

អង្គការណោរិដ្ឋកម្មត្រក្រោមប្រធែលីសហគមន៍បង្កើតថានុវត្តិរបាយពេល ៥ខែ
ឆ្នាំ ២០១៣ (មករា-កញ្ញា) កម្ពុជាបានទាំងឡាសម្រាប់បង្កើតមានតម្លៃប្រមាណ
៤៩២ លានដុល្លារអាមេរិក ពេលវេលាកិច្ចការកើតឡើងប្រមាណ ៤៨.២ % និង
ចែករឿងរឹងរហូត ៧០៨៩ភាពការការពិនិត្យ ៤៩៦៧ ។

ដោយថ្លែកទំបន់នៃការនាំថ្មីរបស់ជប់នមកការនិងរក្សាទុជានិញ្ញ មានតម្លៃសរុបប្រមាណ ១៥៩ លានដុល្លារ គឺមានការចំយេច៖ ៣.៤ % បើធ្វើបន្ថឹងរក្សា។ ព័ត៌មាននេះអាចត្រូវបានបន្ថែមឡើងដោយការបង្ហាញពីឆ្នាំ២០១៧ ។

ទំហំនៃការវាទេច្ចាបស់កម្ពុជាចូលទៅទីផ្សារដប្ដុន បើដោរបនិងបណ្តា
ប្រទេសដោយត្រូវក្នុងអាស៊ានអូចកម្ពុជាដែរនៅទៅ គឺកម្ពុជាមានទំហំដំជាង
ប្រទេសឡាយវ៉ាតមួយបុណ្យការ ទ្វាន់សំចេញទៅការនឹងទីផ្សារដប្ដុនមានចំនួន
ត្រីម ដែល លានដុំឡាយ ។ សូម្បីតែប្រទេសមិយាន់ម៉ា បានវាទេច្ចាប់ទៅការនឹងទីផ្សារ
ដប្ដុនមានទីកន្លែងរាជរដ្ឋបាលរបស់ខ្លួន ។

ទិន្នន័យបសកម្មជាការបំពេញទៅការនឹងផ្តល់ប៊ុន្មានដលិតផលខសរបាប-កម្មការតែង និងដលិតផលកសិកម្ម ដែលរមាយមានដៃជាដល់ដល់សម្រេច អង្គរ

ព្រះជាតិដី ។ ចំពោះទីនិងលក្ខណៈការសម្រេចពីឯធម្មតវិញ្ញុមាន យានយក គ្រឿងម៉ាសិន គ្រឿងអេឡិចត្រូនិច ជាតិដី ។

គ្របព្យាក់ចារយៈពេលខែនេះឆ្នាំ ២០១៧ ក្នុងទៅ កម្ពុជាឌាំងព្យូទ័រពិភព
ទៅដំបូងមានតម្លៃត្រឹមតែ ២៩៥.៥ លានដុល្លារ និង ការចូលពីដំបូងមកវិញ
ប្រមាណ ១៣៣ លានដុល្លារ ។

ମୁଦ୍ରା_ବାହିକ ଯୋଗସ ଏ କେ :

នៅក្នុងទំបន់ឯកត្រាកំណើដូរកម្មនេះ កម្ពុជាត្រាំងចូលរោគការអេមីរិកមាន
ទំបន់ប្រជាសាស្ត្រ ២.០៩២.៩ លានដុល្លារ ។ វិនាគារទំនិញដែលកម្ពុជាត្រាំងចូលពីអាមេ-
រិកមាយកិច្ចការនៃខ័ណ្ឌ ១៧៣.៥ លានដុល្លារ ។

នៅក្នុងឆ្នាំ ២០១៣ នេះដែរ ជនាការពិភពលោកបានព្យាករណ៍ថា កម្ពុជាអាចនឹងមានសមត្ថភាពនៅចេញមានតម្លៃរហូតដល់ទៅដិត ៧ ពាន់លានដុល្លារ ដែលយើទ្វាកនៅឆ្នាំ ២០១៩នឹងកើនឡើងរហូតដល់ប្រមាណ ៧.៧ពាន់លានដុល្លារ។

ବିନ୍ଦୁ ଯାତ୍ରିକା ହିଂମାର କଣ୍ଠରେ ପାଶରେ ଏ ହେ :

សមាគមត្រីស្ថានមិត្តបុរព្យទូកមុជាបានបញ្ចក់ថា គិតត្រីមត្រីមាសទី
៣ ឆ្នាំ ២០១៣នេះ អ្នកដែលជាប់បណ្តុលស្ថាប័នមិត្តបុរព្យទូកមុជានៅក្នុងអស់មាន
ចំនួន ៩.៤៨ លាននាក់។ ហើយអ្នកដែលជាកំប្មោកបញ្ជីពីព្យាយាយាទាមចំនួន ៨៨០.
០០០ នាក់។

អ្នកដែលជាកំណុលស្ថាបនមិត្តភកបិរញ្ញវត្ថុទាំងនេះ គឺបានទទួលព័ណ៌ទាន់តីស្ថាបនទាំងនេះសរុបជាធិកក្រោកប្រមាណ ១,១៨ ពាន់លានដុល្លារអាមេរិក ពេលគីមានការវិនិច្ឆ័យប្រមាណពាណាពារយៈ បើផ្សេងៗបន្ទីរពេញយុទ្ធសាស្ត្រ ២០១២ កន្លែងខ្លួនដែលមានតម្លៃតិច ៩៥០ លានដុល្លារនៅទី ៤

សម្រាប់អ្នកដែលដាក់ប្រាក់បញ្ជីទាំង ៨៥០.០០០ នាករិញ្ញ ឬនយកប្រាក់
ទៅផ្លូវនៅបណ្តាញស្ថាប័នមិត្តភាពប្រចាំឆ្នាំនៃសរុបប្រមាណ ៣៦៥ លាន-
ដុល្លារ គឺកើនឡើងប្រមាណ ៣០% ដើម្បីបន្ថែមពេលពេញមួយដែលត្រូវ
ពេលចាត់ដែលបានក្រោមពេលចាត់ឡើង។

អត្រាការប្រាក់នៃអ្នកដែលយកប្រាក់ទៅដាក់បាត់ពីនៅស្ថាប័នមិត្តភីរណ្ឌ
វគ្គទាំងនេះមានតម្លៃប្រមាណជិត ៩០% នៅក្នុងមួយឆ្នាំ ឧបារ៉ាដែលអត្រាការ
ប្រាក់នៃប្រាក់កម្ពុជាអានប្រមាណ ១.៥% នៅក្នុងមួយខែ បុ ១៤% នៅក្នុងមួយ
ឆ្នាំ។

ស្ថាបន្ទីម្រោចបានពីក្រុងក្រុងរដ្ឋបាល នៅក្នុងជាមួយនាំខ្លួនប្រមាណ ពាល់ តែជាសមាជិក របស់សមាគមនាគម្ពុជា ចំនួន ៣៨ ហើយក្រោពីនេះក៏មានអង្គការសមាគមមួយ ចំនួនទីក៏ណានីតែដែលវារក្សាយឱ្យត្រួតពិនិត្យទាន់នេះដែរ ។

ក្រោមឯកសារនេះ តិចមកដល់ពេលវេលា កម្ពុជាមានផ្តាសារ
ពាណិជ្ជកម្ម ៣៤ និងផ្តាសាររបស់ខ្លួនទៅត្រូវតែដៃលក់បុរីប្រព័ន្ធបាន
ការអាជីវកម្មបុរាណ។

ໃສ່ຍົກເລີ້ມແຍະການ ດ ແ :

យោងតាមរបាយការណ៍របស់សមាគមជានាក្រោមនៃកម្ពុជាបាន
បញ្ជាក់ថា រយៈពេល ៤ ខែ ឆ្នាំ ២០១៣ (មករា-កញ្ញា) ក្រុមហុតិធមានក្រោម-
នងទាំង ៦ ដែលកំពុងដំណើរការនៅកម្ពុជាប្រមូលបានក្រោមជានាក្រោមនៃកម្ពុជា
សូបចំនួន ៩០,២៨ លានដុល្លារអាមេរិក ។ បន្ទាប់មកគីឡូនីតាក្រោមនៃកម្ពុជាយុទ្ធសាស្ត្រ
ចំនួន ៥,៤៥ លានដុល្លារ ជានាក្រោមនៃផ្លូវក្រោមចំនួន ៤,៧៣ លានដុល្លារ ជានាក្រោម
នៃកម្ពុជាលើកទី២ នៅឆ្នាំ ២០១៩ លានដុល្លារ វិស្វកម្មចំនួន ៣,៦៧ លានដុល្លារ ជានាក្រោម
នៃកម្ពុជាលើកទី៣ នៅឆ្នាំ ២០២០ លានដុល្លារ ។ ដោយខ្លួនក្រោមនៃកម្ពុជាបាន
ជានាក្រោមនៃកម្ពុជាលើកទី៤ នៅឆ្នាំ ២០២១ ។

អង្គភាពិះបេស់កម្មជាតីចំណាត់ថែទាំនិងការនាំចោរអង្គរ :

អង្គរធ្លាចិនបានរំកម្ពុជាអទ្យលេបានចំណាត់ថ្នាក់លើខេត្ត ១ នៅលិចិត្តភពណ៌រកប្រចាំឆ្នាំ ២០១៣ (Worlds Best Rice 2013) ត្រូវកម្មវិធីប្រកួតប្រជែងអង្គររសជាតិផ្លាស់ប្រចាំឆ្នាំ ២០១៣ (Annual The Rice Trader World Rice Conference 2013) នៅទីក្រោងបុរុងកុង ។ កម្មវិធីប្រកួតប្រជែងលើកទី ៥ នេះ បានចាប់ដើម្បីថ្ងៃទី ១៩ ដល់ថ្ងៃទី ២១ ខែឯកការ ឆ្នាំ ២០១៣ ។

គណៈប្រពិភីកមួយជាបាននាំយកគ្រូអង្គរចំនួន ៦ ប្រភេទ ខៅត្រូលរម្យប្រកួត ប្រដែនរសជាតិអង្គរនៅទីក្រុងបុរណកឱ្យ កាលពីឆ្នាំ ២០១៩ អង្គរដាក់មិនរបស់ កម្ពុជាក៏បានទទួលបានអង្គរនៅព្រៃងមួយហើយ នៅក្នុងការប្រកួតនៅក្រោះ បានឱ្យប្រទេសតិណ្ឌណែនី។

សហព័ន្ធអ្នកទាំងពីរកម្មជាតានអេងដោយបានអេងរកម្មបានសំរាប់ម្នាក់
មានពាណិជ្ជកម្ម ១. ត្រូវរាយការណ៍ប្រចាំខែ ២. ត្រូវរាយការណ៍ប្រចាំឆ្នាំ ៣. ត្រូវរាយការណ៍
ប្រចាំឆ្នាំ (សេវាក្រសួង ប្រចាំឆ្នាំ) ៤. ប្រចាំឆ្នាំអង្គភាព ៥. ប្រចាំឆ្នាំដែលត្រូវការងារ
ជាប់លើខ្លួន ៦. និងការងារទាំងអស់នៃក្រសួង ៧. និងការងារទាំងអស់នៃក្រសួង

យោងតាមរបាយការណ៍របស់សហព័ន្ធអ្នកនាំចេញអង្គរកម្ពុជាបានបង្ហាញ
ពីបិរិយាណអង្គរកម្ពុជាដែលបានកាំចេញទៅក្រោមប្រទេសរូមមាន : ឆ្នាំ ២០០៩
មានចំនួន ១២.៦៧៣ គោត ឆ្នាំ ២០១០ ចំនួន ៩០៥.៤៥៤ គោត ឆ្នាំ ២០១១
ចំនួន ២០១.៨៩៩ គោត និងឆ្នាំ ២០១២ មានចំនួន ២០៥.៩៧១ គោត។

របាយការណ៍ដែលបញ្ជាក់ថា គិតត្រីមរយៈពេល ៩០ ខែ ក្នុងឆ្នាំ ២០១៣
នៃ កម្ពុជាតានវាំចេញអង្គរទេរក្រប់ប្រធែសចំនួនប្រមាណ ៣០ មីនាទី
ដែលត្រូវតម្លៃថ្មី ១០០០ រូបរាយក្នុងរយៈពេល ៣០ ខែ តាមរឿង ឆ្នាំ ២០១៧។

សម្រាប់នៅឆ្នាំ២០១៣នេះ សហព័ន្ធអុកវាំចេញអង្គរកម្ពុជាបានហាន់ស្មាន
ថា អង្គរកម្ពុជាអាមេរិកចេញទៅក្រោមប្រទេសបានចំនួន ៤៥ មីនៃពេល ។ អង្គរ
ប្រភេទលេខ ១ ពិសេសអង្គរដូចមីនេរបស់កម្ពុជាលូកក្នុងទីផ្សារអន្តរជាតិ តាមៗ
ផ្សេនៅពី ៩៣០ នៅ ៩៧០ ដុលាក្រាមិនិក ក្នុងមួយពេលវេលា ។

ព័ត៌មានលាតិ ឆ្នាំ ២០១៤ ចាប់ពន្លាគៅតាមរយៈរបាយការណ៍
សំខាន់សំខ្សោះ ដៃចុះឆ្នាំលម្អិតខែ និងថ្ងៃ ក្នុងការបង្កើតរបាយការណ៍

នៅថ្ងៃទី ១៩ ខែធ្នូការ ឆ្នាំ ២០១៣ រដ្ឋសភា
នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាបាសចិន បង្កើតឡើង
របស់ខ្លួន ដើម្បីពិភាក្សា និងអនុម័តលេខក្តីព្រះ
ម្ចាប់ស្តីពីបិរញ្ញវត្ថុ សម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ
២០១៤ និងវិភាក្សាអនុម័តលើការបង្កើតក្រសួង
ចំនួន ៣ ពីក្រសួងមុខងារសាធារណៈ ក្រសួង
ឧស្សាហកម្ម និងសិប្បកម្ម និងក្រសួងថាមពល
និងវិវឌ្ឍន៍ សម្រាប់ប្រព័ន្ធឌៃក្រោមអធិប៊ី
ពីភាពសម្រេចអគ្គមហាផ្សេងត្រី នៅលើ សេវា
ប្រជាធិបតេយ្យ ក្រោមក្រុមហ៊ុន និងក្រសួង
ម៉ោងចំនួន ៣ អនុប្រជុំបានអនុម័តលើសេវាទី
ក្រោមឆ្នាំ ២០១៤ និងអនុម័តលើការបង្កើតក្រសួងទាំង ៣
ដោយមានសំខ្លះគ្រប់គ្រង ៦៦ លើ ៦៦ សំខ្លះ។

ចិវាការជាតិឆ្នាំ ២០១៤ តើជាខ្លួនរបស់គោលនយោបាយដីមានសារ៖
សំខាន់បំផុតសប្តាហ៍នឹងបណ្តុះបណ្តាលបន្ថែមទៅក្នុងបណ្តុះបណ្តាលដែល
បានដែងដោឡើងតាមរយៈការបោះឆ្នោតដើសតំណែងរាជរដ្ឋនិតិកាលទី
៤ ពិសេស តាមរយៈការដើរពុញអនុវត្តន៍វេត្ត គោលដៅជាយុទ្ធសាស្ត្រ ៤ ” និង
”វិសេយកាទិភាព ៤ ” នៃយុទ្ធសាស្ត្រចុកការណាគិណ្ឌការការពាក់ការលទ្ធផល ៣ ។ ចិវាកា-
ឆ្នាំ ២០១៤ ក៏ពីនេះបានកំណត់ឡើងការបណ្តុះបណ្តាលមិនម៉ាត់ និងមុតត្រូច
របស់រាជរដ្ឋាភិបាល ក្នុងការបន្ទារក្បាស្សវស្តីរាជនយោបាយ សន្តិសុខ និង
សណ្ឋាប័ត្រាប់សង្គម បន្ទារជើង និងពាណិជ្ជការអនុវត្តលទ្ធផលប្រជាធិបតេយ្យ
បន្ទារក្បាស្សវស្តីរាជម៉ាក្រោសដីកិច្ច និងធានានុវរការព័ត៌មាន និងការ
ប្រសិទ្ធភាព ក្នុងការប្រប់ប្រង់បិរញ្ញាណុវត្តសាររបៀប ដើម្បីសម្រេចបាននូវ
គោលដៅជាសារវត្ថុនៃការប្រព្រៃងកំណើនសេដ្ឋកិច្ចប្រចាំឆ្នាំ ៧% និងការ
ការតំបនយការពីក្រុងអគ្គារ ១% ក្នុង ១ ឆ្នាំ ក៏ដូចជាក្នុងការអនុវត្តកម្ម
វិធីអភិវឌ្ឍន៍ និងកំណែទម្រង់លើក្រុងប្រជាធិបតេយ្យឱ្យការកំពើជិតប្រជាធិបតេយ្យ និងឱ្យ
មានលទ្ធភាពជាកំសេដ្ឋ ដើម្បីផ្តើមបាននឹងការប្រព្រៃងកំណើនសេដ្ឋកិច្ច និងការអភិវឌ្ឍ
ជារចនាសម្រេចដែលសេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជាដែន និងផន្លេរបស់ប្រជាធិបតេយ្យ ព្រមទាំង
ដើម្បីពិនិត្យ និងពាណិជ្ជការនូវមុខងារសប្តាហ៍កំណើនសេដ្ឋកិច្ច និងការអភិវឌ្ឍ
សប្តាហ៍រយៈពេលវិនេដែនដោរ ។

តាមច្បាប់ដែលត្រូវបានអនុម័ត ហើយនេះបានបង្ហាញឱ្យយើពុជា
ដាក់ដឹកជញ្ជូនដោយត្រូវការចិរភាពមាយសុបច្ចេទ ១៩ ១៨៧ ៤៤៤.៣
បានរៀល សេរីនីង ២០.៦៨ នៃជ.ស.ស គឺត្រូវឡើង ១៣.៩% ត្រូវជាតិ
០.២៨% នៃ ជ.ស.ស ដៃបីនិងច្បាប់បិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងផ្លូវ
២០១៣ ។ ចំណាយចេរន្ទិវាថ្នាក់ជាតិត្រូវបានបែងចែកទៅតាម
វិស័យជំទិ គឺចំណាយវិស័យសុខុមាភិច្ចមានទំហំ ៤.៦១% នៃជ.ស.ស កើន
ឡើង ១៥.៣% ដែលគួរនោះក្រោមឯងសុខុមាភិច្ចមានត្រូវបានគ្រប់គ្រងផ្លូវ



និងសការប្រជុំ ពីភាគរា និងអនុម័តសេចក្តីព្រៃងឆ្បាប់ស្ថិតិកិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ ២០១៩
និងពីភាគរាជអនុម័តដើរបានដឹងពីក្រសួងចំនួន ៣ គឺក្រសួងមុខងារសាធារណៈ ក្រសួងឧស្សាហកម្ម
និងសិក្សកម្ម និងក្រសួងថាមពល និងរៀ

នៅពេល ៦៥១,៣ លានរៀល មានសមាជាគ្រោះនឹង ១១.៨% នៃចំណាយចរន្តជីវាថ្មាក់ជាតិកើនឡើងត្រូវមុន ៨.៤% ។ ក្រសួងអប់រំយុវជន និងកិឡាភ្លោះបានគ្រោះតាមចំនួន ៩ ពាន់០៩៤ លានរៀល មានសមាជាគ្រោះនឹង ១៦.៨% នៃចំណាយចរន្តជីវាថ្មាក់ជាតិ មានកំណើន ១៤.៩% ។ ក្រសួងសង្គមកិច្ចអតិថជ្រឺនិង និងយុវវិទីសម្រាប់បានគ្រោះតាមចំនួន ៥ ៦៥២ ម៉ែន ៧៨៤ លានរៀលមានសមាជាគ្រោះនឹង ៦.៨% នៃចំណាយចរន្តជីវាថ្មាក់ជាតិមានកំណើន ៣៣.៥% ដើម្បីបន្ទីនច្បាប់បិរញ្ញាណក្នុង ២០១៣។

ចំណាយវិស័យសេដ្ឋកិច្ចមានទំបន់០២% នៃជ.ស.សភាគនៅថ្ងៃនេះ
១៨,៩% ធ្វើបនិច្ឆ័យបំបិញ្ញាស្តីផ្ទៀងផ្ទាត់ ២០១៣ តួនាទីក្រសួងកសិកម្មរក្សា
ប្រមាណ ៩ និងនេះគ្មានត្រូវបានគ្រោងចែកនៅ ៣៨ ២៩ លាងរៀលមាន
សមាមាត្រ ៩,៦% នៃចំណាយចរន្តិភាពថ្មាក់ជាតិ និងមានកំណើន
១០,៧% ក្រសួងផែនធីក និងឧត្តមិយម ត្រូវបានគ្រោងចែកនៅ ៦១
៤៩២,៨លាងរៀលមានសមាមាត្រ ០,៧% នៃចំណាយចរន្តិភាពថ្មាក់ជាតិ
និងមានកំណើន ៦% ធ្វើបនិច្ឆ័យបំបិញ្ញាស្តីផ្ទៀងផ្ទាត់ ២០១៣ ។

ចំណាយវិស័យរដ្ឋបាលទូទៅមានទាំង ១,៦៣% នៃជ.ស.ស កែនឡើង ១,៩% ដោយបន្ទីនភ្នាក់បិរញ្ញវត្ថុឆ្នាំ ២០១៣។ ដោយឡើក ចំណាយ វិស័យការពារជាតិ និងសត្វិសុខមានទាំង ២,៧៣% នៃជ.ស.ស កែនឡើង ១៧% ដោយបន្ទីនឆ្នាំ ២០១៣ ក្នុងនោះចំណាយបន្ទុកបុគ្គលិកមានចំនួន ១ ពាន់៩៤០ លានរៀល ដើម្បីនេះ ៧២,៦% នៃចំណាយសរុបរបស់ក្រសួង និងមានកំណើនប្រមាណ ១៣,៩% ដោយបន្ទីនឆ្នាំមនុន។ រាជរដ្ឋាភិបាល កម្ពុជាកំពុងទីការគូសបញ្ជាក់ថាកំណើនក្នុងវិស័យការពារជាតិ និងសត្វិសុខមានលក្ខណៈជាចំណាយសង្គមកិច្ចឡើងជាង តីមិនមែនជាការបន្ទើន ចំណាយយោងរដ្ឋបាលទូទៅ ។ យោងតាមរដ្ឋបាលដែលនេះបានរួមឱ្យដឹង ថា ព្រមទាំងការចំណាយខាងមុខ តីដើម្បីនេះដឹងដូចម្លោះសង្គមជាតិ

និងលើកកម្មសង្គរភាពរស់នៅរបស់មន្ត្រីរាជការសូវិល និងកនកកម្មាំង
ប្រជាប់អារុំដ ដោយបានដឹងថ្វីនប្រាក់បៀវត្សមួលដ្ឋានប្រចាំខែដែលមន្ត្រីរាជ
ការសូវិលចំនួន ៤០ ០០០ រៀល សម្រាប់ក្របខណ្ឌប្រភេទ "ក" និងចំនួន
៨០ ០០០ រៀល សម្រាប់ក្របខណ្ឌប្រភេទ "ខ" និង "យ" ដឹងថ្វីនប្រាក់
ខែត្រូវប្រចាំថ្ងៃរបស់កម្មក្មោះប្រជាប់អារុំដឹងចំនួន ៤០ ០០០ រៀល ដូន
ត្រួចឈុលនិវត្តន៍ដែលបន្ថបាយការងារជាប្រធានប័ណ្ណសន្យា និងដឹងថ្វីនប្រាក់
ហូបប្រចាំថ្ងៃរបស់កម្មក្មោះប្រជាប់អារុំដឹងចំនួន ១៥០០ រៀល ក្នុង ១
ថ្ងៃ ទៅចំនួន ៤០០០ រៀលក្នុង ១ ថ្ងៃ ព្រមទាំងបានផ្តល់ប្រាក់ហូបដល់
អង្គភាពរបស់ការប្រើកហាត់របស់យោជាភិនិត្យនៃ ៣០០០ រៀលក្នុង ១
ថ្ងៃ ។ គោលនយោបាយថ្មីនេះនឹងធ្វើឱ្យប្រាក់បៀវត្សប្រចាំខែទាប់ដូត
កើនពី ៣៩០ ០០០ រៀល ដល់ ៤២០ ០០០ រៀល ។ ចំណាយបន្ទុកបុត្រ-
លិក កើនពី ៤២% ដល់ ៤៥,៥៥% នៃចំណាយចន្លនសុប ស្ថិតិន ៥,៥៥%
ទៅដ.ស.ស ។

ដើម្បីបំពេញតាមគោលនយោបាយខាងលើរាជរដ្ឋាភិបាលសម្រាប់និតិការលទ្ធផល និងផ្តល់នូវភាពនៃ ហ្មត្តុបន្ទាន់ប្រើប្រាស់ និងពាណិជ្ជការប្រមូល ចំណួលបែន្ទុម នៅក្នុងដែកកំប្រឈម និងចំណួលមិនមែនសារពើពួន ដោយមិនចាំតែ ក្នុងក្របខណ្ឌកម្មវិធីកំណត់ត្រាប្រចាំការប្រចាំឆ្នាំ និងប្រចាំឆ្នាំ ដោយណាមី ១ ចំណួលត្រូវប្រឡែសទៅនឹវារដ្ឋាភិបាលសម្រាប់ឆ្នាំ ២០១៤ ត្រូវ សម្រេចឱ្យបានចំនួន ៩០ ៥៧៣.៣ លានរៀល កើនឡើង ១៧% ដោយបន្ទីនឹងផ្លូវ។

គ្នរបញ្ជាក់ថា រយៈពេលបុន្ថាននៅក្នុងចុងក្រោយនេះ ដោយអនុវត្តយ៉ាង
ខ្សោយចិត្តនូវការអនុវត្តគោលនយោបាយមាត្រាប្រជាពីសិទ្ធិភីត្រីមព្រៀវ និងគោល
នយោបាយការិយាល័យនៃសាធារណរដ្ឋាភិបាល និងកំណើនសេដ្ឋកិច្ចខែរយៈពេលនេះ ទៅបី
នូវស្ថិរភាពមាត្រាប្រជាពីសិទ្ធិភីត្រីមព្រៀវ និងកំណើនសេដ្ឋកិច្ចខែរយៈពេលនេះ ទៅបី
ដាម្ចារជល់បែបពាណិជ្ជកម្មកិច្ចពិភពលោក កំដួងជាប្រព័ន្ធដឹកជីជាប្រឈម
បន្ទាន់កំដោយ ។ ជាក់សេង ក្នុងឆ្នាំ ២០០៥ សេដ្ឋកិច្ចកម្មជាសម្រេច
បានកំណើនវិធីមាន តី ០.៩% ក្នុងឆ្នាំ ២០១០ មានកំណើន ៦% ក្នុងឆ្នាំ



២០១៩ មានកំណើន ៣,១% ក្នុងឆ្នាំ ២០១៨ សរុបចាន ៧,៣% ក្នុងឆ្នាំ ២០១៩ កំណើនសេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជាអាជីវិសរុបចាន ៣,៦% ។ តាមការបង្កើតស្ថាកំណើនសេដ្ឋកិច្ចសរុបឆ្នាំ ២០១៩ អាជីវិសបន្ទូសរុបចានក្នុងរដ្ឋម៉ោង ៣% ។

ក្របខណ្ឌម៉ាក្រសើដីកិច្ចសម្រាប់ឆ្នាំ ២០១៤ ត្រូវបានកំណត់ជាសុចនា
ករសំខាន់ៗដូចនេះទៅគឺ : -កំណើនសេដ្ឋកិច្ចធាម៉ែងចេរ និងសម្រេចបាន
ក្នុងរដ្ឋមួយ ៧% ធ្វើឱ្យសិតិថុលក្នុងប្រុកសាលាបុគ្គតិតជាប្រាក់កាម៉ែងចេរបច្ចុប្បន្ន
មានចំនួន ៦៨ ៦១៩ ០០០ លានរៀល ដែលត្រូវដារម្មាយ ៦៨ ៩៤៣
លានដុល្លារអាមេរិក ។ ផ្ទៃចេះនៅឆ្នាំ ២០១៤ ដ.ស.ស សម្រាប់មនុស្សម្នាក់
អាមេរិកឡើងដល់ ១ ៩៣៩ អូល្យារអាមេរិក ហើយធ្វើឱ្យការុបាតាអាមេរិក
ចេញផ្តើមពីចំណាត់ថ្នាក់ជាប្រចេសមានចំណុលទាប ការយកចំណាប់ប្រចេស
មានចំណុលមធ្យមកប្រើបាបក្នុងពេលវោរយៈខាងមុខ ។ អតិថិជនរបាយការឱ្យ
ត្រូវបានរក្សាយឱ្យសិតិក្នុងរដ្ឋមួយ ៣.៥% ដោយរាជរដ្ឋាភិបាល និងបន្ទុអនុគត់
គោលនយោបាយបានបញ្ជាផ្ទៃតុសាធារណៈ និងគោលនយោបាយរូបិយវត្ថុសម
ស្រប និងប្រុងប្រយ័ត្ន ។ អត្រាបុរី ប្រាក់រៀល-អូល្យារអាមេរិក និងត្រូវ
បានរក្សាយឱ្យសិតិក្នុងរដ្ឋមួយ ៤០៤០ រៀល ១ អូល្យារអាមេរិក ។ គឺនៅភាព
តណ្ហិថែងក្នុងដំណឹងទូទាត់ក្រោប្រចេសនិងត្រូវបានកាត់បន្ទាយទិន្នន័យ ៤.៥%
ដែលដ.ស.ស ក្នុងឆ្នាំ ២០១៣ មកត្រូម -៤.៥% ក្នុងឆ្នាំ ២០១៤ ដោយ
សារការកែវត្រូវឱ្យនៅការការកែវត្រូវ ជាពិសេសកំណើននៅការការកែវត្រូវទាំងអស់
ពីសំបាលកិច្ច និងវិស់យោងទិចត្រួតពិក ។

សេវាបីកបណ្តុះតាមអនុគមន៍ដែលត្រូវបានចាប់ផ្តើមនៅថ្ងៃទី២០ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១៩ និងបញ្ចប់នៅថ្ងៃទី២៣ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១៩



សកម្មភាពដែរ និងលើកដាក់ទំនិញនៅកំពង់ផែសយ៉តក្រងពេទ្យសិក្សា

នៅពេលដែលវិបត្តិ សេដ្ឋកិច្ច ពិភពលោកបានធ្វើរស្រាយហើយ
សេដ្ឋកិច្ចនៅប្រទេសកម្ពុជាមានកំណើនជាង ៧% ក្នុងឆ្នាំ ២០១៣ នេះ
បានធ្វើឱ្យទិន្នន័យការតំបាលកំពង់ដែស្សីយ៉តក្រុងក្នុងពេញ និងកំពង់ដែ
ស្សីយ៉តក្រុងប្រជាសិបទុមានការវិទ្យាយ៉ងខ្លាំង ហើយជូនបានដឹងថា
តាកាលពីឆ្នាំកន្លែងទៅ។

តាមរបាយការណ៍របស់ក្រសួងពាណិជ្ជកម្មបានបង្ហាញថា ទំហំពាណិជ្ជកម្មរបស់កម្ពុជាឌ្ឋានក្នុងរយៈពេល ៤ ខែដីបុងនៅឆ្នាំ ២០១៣ នៃ មានទឹកប្រាក់ប្រមាណ ១១.៨៤ ពាន់លាងដុល្លារអាមេរិក បានកែវ ឡើង ២០% បើធ្វើបនិងរយៈពេលដូចគ្នាកាលពីឆ្នាំមុនដែលមានប្រមាណ ៤.៨៨ ពាន់ លាងដុល្លារអាមេរិក ក្នុងនោះការកំចែករបស់កម្ពុជាតិខែកក្រោម ឆ្នាំ ២០១៣ មានទំហំទឹកប្រាក់ប្រមាណ ៥.១៣ ពាន់លាងដុល្លារអាមេរិក កែវឡើង ២៤% វិនាការកំចែករិភី មានប្រមាណ ៦.៦៨ ពាន់លាងដុល្លារអាមេរិក កែវឡើង ១៥.៨៣% ។

ដែកុពាណិជ្ជកម្មសំខាន់របស់កម្ពុជាអ្នរមាន សហរដ្ឋអាមេរិក សហគមន៍អីរុបចិន ជបុន្តែ ក្នុងខាងត្បូង និងប្រទេសជិតខាងផ្លូវជាន់ រៀន និងថែជាថីម ។ ដោយឡ្វេកការទាំងពីរ និងលសម្បៀវក បំពាក់ និងស្សែកដើម្បីមានតម្លៃជាតិកប្រាក់ ៤.៩៩ ពាន់លានដុល្លារ គិតទៅថ្ងៃនេះមាន ២២% ។

ឧស្សាហកម្មភាគតែង និងវាយនកណ្តុគិជាក្រាលម៉ាសីនសម្រាប់រូបញ្ជានកំណើនសេដ្ឋកិច្ចប្រទេសកម្ពុជាអស់ជាថ្រើនផ្ទាំមកហើយ ។ កាលពីឆ្នាំ ២០១២ កម្ពុជាតាមនាំចេញដលិតផលវាយនកណ្តុសម្បែកបំពាក់និងដៃស្អែកដើងប្រមាណ ៤,៦១ ពាន់លានដុល្លារ ។ បច្ចុប្បន្នកម្ពុជាតាមនរោងចក្រភាគតែងប្រមាណ ៤៥០ រោងចក្រ រោងចក្រម៉ោងការបន្ទូប្រមាណ ១២០ និងរោងចក្រដៃស្អែកដើង ៤៥ ដែលស្មើបយកកម្ពុជាដលកកម្ពុជាប្រមាណ ៦០ ដីននាក់ កន្លែងនោះភាគចេនជាថ្វី ។

អ្នកស្រាវជ្រាវដាក់ខ្លួនប្រចាំវិញ្ញាស្ថានកម្ពុជាដោដើម្បីកិច្ចសហការ

និងការអភិវឌ្ឍបន្ទាន់មិនដឹងថា កំណើននៃការទាំងពេលជិតជលកាត់ដោយដែលជាក្សាលម៉ាសីនសម្រាប់សេដ្ឋកិច្ចកម្មដាត បាននូវបញ្ចប់ដើម្បីស្ថាន-ភាពរីនម៉ានៅសេដ្ឋកិច្ចប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍មួយនេះ ហើយនូវឡើងនេះ ក្រុមហ៊ុនកាត់ដែរគូរបន្ថែមការវិនិយោគក្នុងការបង្កើតជិតជលដែលមានគុណភាពខ្ពស់ ដើម្បីទទួលបានតម្លៃបន្ថែមឡើងដើម្បីជិតជលសំដៅដោះស្រាយបញ្ហាប្រាយម៉ែនទៅការកំណើនការកើនឡើងនៅប្រាក់លួយកម្មករ ហើយគូរពត្រាស់ប្រព័ន្ធផារជិតសំខ្លែកបំពាក់ជម្លាត់ទៅបង្កើតជិតជល ដែលមានដឹងទៅការជិតស្ថាបន្ទាន់ ដើម្បីបានដឹងទៅការជិតស្ថាបន្ទាន់ នេះ ដូចជាចិត្តការការងារដែលប្រាក់ឡើងដែលអារម្មណជាបានដឹងទៅការជិតស្ថាបន្ទាន់ នេះ

បច្ចុប្បន្នការដឹកជញ្ជូនទំនិញបច្ចុប្បន្នពីប្រទេសកម្មដាថែការនៃប្រទេស
ដ៏ទៀត គឺមានការបើនេងដឹកជញ្ជូនវិតទាំងស្រួលទៅលើកំពង់ដើមី
លើកដាក់ទំនិញ និងធ្វើទំនិញដាក់កញ្ចប់ដឹកជញ្ជូនប្រទេសដើរ
ទៀត ពីព្រះការដឹកជញ្ជូនទំនិញតាមការណ៍ បុតាមផ្លូវសម្បទ្រវា
បានអូកដែនទោ និយាយថាមានតម្លៃថាការដឹកជញ្ជូនទំនិញ

តាមទិន្នន័យចុងក្រោយដែលទទួលបានពីកំពង់ដែស្សយ៉ាត្រូវពេញ (PPAP) បានបង្ហាញថា ការដែកជាពួរទិន្នន័យកាត់តាមកំពង់ដែនេះ ដែលជាកំពង់ដែរដូចជាទីរ បន្ទាប់ពីកំពង់ដែសមុទ្រិករដ្ឋាភិបាល និងក្រុងព្រះសិហនុនៅរាជក្រឹងយ៉ាងខ្សោយក្នុងរយៈពេល ៤ ខែបុង ក្នុងផ្លូវនេះ ពេលតីភេទប្រមាណ ២២% បើធ្វើបន្ទិងរយៈពេលដូចគ្នាកាលពីឆ្នាំមុន ។ ការទទួលបានអត្រាកំណើននេះ ដោយសារការកែនឡើងសកម្មភាពការបែងចាយ និងនាំចែលសម្រេចកំពាក់ សម្រារ៖កសិកម្ម និងសម្រារ៖សំណង់ ។ ទិន្នន័យដែលបានបង្ហាញឡើងថា នៅក្នុងរយៈពេល ៤ ខែ ដូចបុងនៅឆ្នាំ ២០១៣ នេះ ចំនួនកុងតីន្ទរប្រហែល ៨៥ ១៨៥ ទូ (TEU) ត្រូវបានការបែងចាយ និងនាំចែលតាមរយៈកំពង់ដែនេះ បើធ្វើបន្ទិង

និងកុងតិន្ទះរច្ឆនាគ់ ៣០ ០២៤ ទី នៅកុង រយៈពេលដូចត្រាកាលពីឆ្នាំមួន ។

គ្នរបញ្ជាក់ថា កំពង់ដែលឈ្មោះតារាងភ្លេចបានម៉ោងរីករាជ
២៨ នាក់ជូនរាជរាជក្រឹក សម្រាប់ការសាងសង់ចំណាត់ដែន្មី ដោយ
ទទួលបានបិរញ្ញាប្បញ្ញានពីរដ្ឋាភិបាលចិន ។ ចំណាត់ដែន្មីដែលមានទីតាំង
នៅក្រោមគ្រែនស្ថាយ ខេត្តកណ្តាល ចម្ងាយ ៣០ តីឡូវីម៉ែត្រពីកំពង់ដែន្មី
ដែលមានស្រាប់មួយនៅទីក្រុងភ្លេចបាន ត្រូវបានបើកសម្រាប់រាជ
ដីណើរការការការពីខេមករាជ ២០៣ នេះ ហើយវាពិនិត្យការ
ផ្តើកក្នុងពីរបានចំនួន ១២ ពាន់ទូក្នុងមួយឆ្នាំនៅដីបានដីបុងនៃការ
អភិវឌ្ឍឱ្យ នកំពង់ដែលមានស្រាប់រាជការដីពីរបានជាង ៧ ពាន់ទូ ។

បច្ចុប្បន្នកំពង់ដែលស្មើតែក្រុងភ្លាមៗពេញសិក្សា និងដែលរកដោយការងារ ដើម្បីជួយឱ្យបានបច្ចេកវិទ្យាលើស បានរកដើម្បីចូល យុទ្ធសាស្ត្រ និងចំណេះតែដើម្បីសម្រាប់ដែលការពារនៃការអភិវឌ្ឍន៍ ដែលអាចរកវិញ ដែល អាចឱ្យកំពង់ដែលនេះអាចធ្វើការក្នុងពីររាង បានសែនទេនៅពេលអនាគត ។

ដោយទៀត្យកម្មភាពរណីទៅពិនិត្យផែតាមកំពង់ដើស្បូច្បាស់ត្រង់ប្រាក់
សំហានទុំដែលជាកំពង់ដើស្បូច្បាស់មុន្ត្រឹតក្រដ្ឋានវិកម្មជាតិ បានកើនឡើងជាង
១៦% ក្នុងរយៈពេល ៩ខែឆ្នាំនេះ បើធ្វើបន្ទិងរយៈពេលដូចគ្នាកាលពីឆ្នាំ
ទៅ ។ ទិន្នន័យនេះបានបង្ហាញថា ទិន្នន័យប្រចាំបាល ២ ម៉ោង ១ ពេល តោន
ត្រូវបានដឹកជញ្ជូនបើប្រើបានបន្ទិងរយៈពេល ៩ ម៉ោង ០០១ តោន ក្នុង
រយៈពេលដូចគ្នាកាលពីឆ្នាំមុនគឺកើន ១៦.៤៥% ។ ក្នុងនោះចំនួននៃ
ការនាំចេញសុបុណ្យកើនឡើងជិត ១៥០% រហូតដល់ ៥៩៨ ៤៧៤
តោន ធ្វើបន្ទិង ៤០ពេល ៤៣៨ តោន ឧបាណ៉ែន្ននៃការនាំចេញសុបុណ្យ
កើនឡើង ១០៥.៥% ដល់ ១ ៦ពេល ១៧៣ តោន ធ្វើបន្ទិង ១ ៥៥៨
៤៧៣ តោន នៅក្នុងរយៈពេលដូចគ្នាកាលពីឆ្នាំមុន ។

មន្ត្រីជំនាញបស់កំពង់ដើស្បួលយ៉ាតក្រុងប្រព័ន្ធសិបនុបានឱ្យដឹងថា
កំណើននៃការទាំងច្បាស់នឹងពិនិត្យកំពុងបញ្ជាក់ពីសិរភាពកំណើនសេដ្ឋកិច្ច
របស់ប្រទេសកម្មដ្ឋាន គ្រែបិជ្ជាមានបញ្ហាស្អុគស្អាតខាងនៃយោបាយក៏
ដោយ ។ ជាច្នូតតាការកំណើនទីនៃចរចារណីនិត្យនៅកំពង់ដើស្បួលនេះ ពីជាបី
ដើស្បួលបញ្ហាប្រព័ន្ធ សេដ្ឋកិច្ចរបស់យើង ព្រមទាំងសេដ្ឋកិច្ចក្នុងតំបន់



សកម្មភាពដែរ លើកដាក់ទំនិញនៅកំពង់ផែសូយ៉ាតារាជធានីកំពង់

កាលពីដើមខែនេះ មួលនិធីបុរីវត្ថុអន្តរជាតិ (IMF) បានបង្កើនការព្យាករកកំណើនសេដ្ឋកិច្ចឆ្នាំ ២០១៣ នៅកម្រិត ៧% កើនឡើងពីការព្យាករកាលពីខែមេសា ៦,៨% ។ នៅក្នុងការធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពក្នុងពេលថ្មីៗ ធនការអភិវឌ្ឍន៍អាមេរិក (ADB) បានរក្សាតាការព្យាករកកំណើន ៧,១% ។ ទីនេះបានបង្ហាញថា ធនលិតផលទាំងព្រមត្រូវត្រួតពីសម្រេចកប់ពាកំនិងផលិតផលកសិកម្មមួយចំនួនដូចជាអាកាសរាក់កែងដែឡូវ ពិសេស អង្គរ និងផលិតផលទាំងព្រមដូចជាក្នុងការដើមឡើងកុំភ្លាមក្នុងកម្ម និងក្រោគីនសំណង់ រចយន និងបេរុង ។

មន្ទីរដៃនាត្របស់កំពង់ដែលទទួលខិត្តថា កំពង់ដែលស្មើបាតក្រោងព្រះសីហនុ ជាកំពង់ដែលស្របតាមអាជីវកម្មពីភ្នំពេញដែលស្ថាយដែលខ្លះនៅកម្ពុជា ដូចជាអ៊ូរប្រទេសនៅអីរុប អាមेरិក ការណាងាតា ចំណោកកងកំពង់ដែលស្មើបាតក្រោងព្រះពេញ ត្រូវបានប្រើប្រាស់សម្រាប់នាំចេញនៅក្នុងតំបន់ ដូចជាសិលីហី ម៉ាច្វុសិ និងចិនជាជីម។





តួនាទីរបស់សង្គមករណី

ଶତରୂପାଳ

ធម៌នអនុញ្ញាតឱ្យមនុស្សមានគី (ដើម) ដី៖
លើខ្លួនដើរឡើយ ឬ បើតារាណតែបារាំពារទៅ
លើត្រូវាមនេះ ជីវិនរណាស់ជម្រួលនូស្សដើម
នោះឱ្យធ្លាក់ពីលើខ្លួនវា ។

၂၁. ဟန်အနေဖြင့်သတ္တမာန

ଶ୍ରୀକୃତ୍ସନ୍ଦିତ

ដោយទៅកពីត្រណាមិនឱ្យមនុស្សដើម្បី
លើខ្ពង ការសាសងតាមផ្លូវតម្លៃបាបន្ទូក
ប្រាំខ្ពងត្រាន់លើខ្ពងដីជាប្រភាគរម្យយុទ្ធមាត្រ
អនុញ្ញាតបានដែរ ។ យើងរាយត្រូវដែលផ្តាប់ដើម្បី
អតិថតប្រព័ន្ធនេះ រួមទាំងបុរីជំនាញពីទៅនៅ
ឆ្នាវជ្រាវរកយើងពីមួលហេតុម្រាសៗលាសៗ
នៅថ្ងៃឯច្ឆៈ ។ រហូតមកទៀត់ពេលនេះ យើងគ្រាន់
តែដើម្បីតាមរយៈចាត់ទិន្នន័យ ជាបីកាលណាក
គគន់តែបំពារបំពានទៅលើត្រណាមនេះដើរីនឹង
ស្ថុត (ស្ថាប់) ដោយពុំអាមព្រាតាលិជាបាន
ឡើយ ។

២៧-វីច្ឆូប្បុរឈមខេត្តក្នុងរាជរដ្ឋបាល
បាននិតវាទរកស្របតាមវិធី

ក្រុមភ្លេខេត្ត

ក្រុងអវវេជ្របារម្បជាប្រចាំថ្ងៃ ដែលពិតាកចិត្តឱ្យ
ព្រោះវាមានដឹងក្នុងរំជាប្រចាំ គឺដឹងចម្លោះថ្វីន
មុខ លើទេសជង លើទោសជង ពិតាកញ្ចប់បាយជាប្រ
ជីបំផុត ហើយតូចខ្សោចម្លោះមួយទៅត្រូវរាយក្រឹងនៃ
លើពិតាមានថ្វី ស្រាកស្រាកនៃពេរាមិនស្អាប់ ។
ចាស់បុរាណឆ្លងចំព្រោះបាយក្រុងអវវេជ្របារម្បនេះតាមវិធី
នូវការដោថ្វី មានដាក់វាណីរីអនុយក្នុងល្អាចេ
ហើយយកទៅធ្វើពិធី ឧបកិច្ចទៅត្រូវដែលបំបែកការ
ជាប្រទេ ដាក់វានៅថ្មីថ្មី ព្រះសង្គមនិមួលបិទាតត
ដើម្បីឱ្យព្រះសង្គមសំ
បុក្រែកទៅប្រគល់
លោកដុតុនុ ឱ្យលោកព្រោះបាយ បុក្រែកទិន្នន័យ ឱ្យបាន
ឱ្យទៅលោកអាម៉ាយ ិត្តិមជានិមិត្តរប រួចទៅ
លោកយកមកវិញ ។ល ។និង ។ល ។តែទៅលោក
នោះយើងសូម ឃើញយកវិធីមួយមកពណ៌នា
នោះ គឺការព្រោះបាយដោយមានអនុវត្តន៍ពិធី ។



ជីជាប្រភេទដែលបានជើងកម្មជាថាត់ទៅកដាសតផលនៃវាតារតជាក់តិចដែលមនុស្ស



លេខយោង :

- (៩) មនុស្ស ប្រសិទ្ធភាពជាតូកនេះ
 មានសំឡោកជា ចំណែកអាស់មិនគឺរឿងព-
 គប់ទេវិយ ។

-គោរពំលង់ : គោគចេរ៉ែវេជ្ជរដ្ឋបាល បុង
បមិនចង់ឈរដៃដែចស្តីពីទេទ្រពីត ។

-ពួនសិរីក្រុបី : ក្រែនបើយរត់រកត្រូវ
ឡើងតាមទំនាក់ទំនង មាននឹងយថា ចិត្តសារា ។

-ពួកវេជ្ជបង្គមាស់ : គីឡូរតែថាលម្បាស់គិត
យកតាងល ។

(៤) គីជាងដែលមានស្ថាមធ្លូតកន្លឹមលទ្ធផ្លូវការ (ដូចសណ្ឋាគនទៀត) នៅត្រង់រដ្ឋប៊ែងខ្លួនឱ្យពិភាក្សាបងដោះជ្រោយបង្កើត

(៣) ត្រង់រិចយំនាន់ខាំង ។



ិកសែន្លេអូបតីចាប្រភេទនៃរដ្ឋបាលរដ្ឋបាល



ព្រោចេះមហនករាយទីកដីននកំដើមទ្វាក់អីវិបកនងឆ្នាំ ២០១៣

ទីកន្លែងនៃក្នុងផ្ទា ២០១៣ នេះ តិជាប្រចាំ
មហាផ្លូវរាយធម្មជាតិដើម្បីក្នុងពិភពលោក ដែល
បានបង្កើរួមទាំងប៉ែនទីក្រោករាបសិបាន់
បានដូច្នោះ ដែលទៅតិជាប្រចាំមហាផ្លូវរាយធម្ម-
ជាតិដើម្បីបង្កើតក្នុងផ្ទាំខែ ជាពិសេសបណ្តាប្រចេស
នៅអីរបកណាលទទួលខុសនៃប្រចាំយប់នូវជាន់ ។

សូបមកព្រះមហាផ្ទរាយជម្រើនាតិរុមមាន
ការពួកយើងដឹងថ្មី និងរលកការអ្នក ដែលបានធ្វើ
ការបំផុតចំណាំព្រមទាំងមិនមែនជាការបំផុត
ទីក្រោកសូប ៤៨ ពាន់លានដុល្លារ គិតរយៈពេល
៦ ខែដើមឆ្នាំ ២០១៣ បើប្រចាំប្រឈប់មធ្យមភាព
សម្រាប់រយៈពេល ៩០ ឆ្នាំចង់ព្រោយនេះ គឺមាន
ជ័យ ពាន់លានដុល្លារនៃការបាត់បង់ដោយព្រះ
មហាផ្ទរាយជម្រើនាតិ ។ ការបាត់បង់ដោយមានការ
ជាការការបំផុតនៅក្នុងពិភពលោករយៈពេល ៦ ខែ
ដើមឆ្នាំម៉ោងចំនួន ១៣ ពាន់លានដុល្លារ នេះបើ
យោងតាមក្រុមហ៊ុនទាការការបំរងអាណីជីម៉ែង Mu-
nich Re បានបញ្ជាក្នុងរបាយការណ៍ ។

ទីកន្លែងនៃនៅតាំបន់ឆ្យាយពិសមុទ្របានរាយ
ប្រហារនៅតាមដើរកម្មយុទ្ធនកុងតូចិតិបីរុប ភា-
សី ការណាង និងអូស្សាលី បង្កើតឱ្យមានការបាត់បង់
ត្រពូលមួកតិចប្រមាណ ៤៧% នៃការបាត់របស់
ពិភពលោកដោយត្រូវមេបន្ទាយជម្លាតិ។ ត្រូវ
មកនូវរាយដែលមរណៈបំផុតមួយក្នុងចំណោម
ត្រូវមេបន្ទាយ ៤៦០ ដែលបានចុះគ្នាកំណត់ត្រា
ពិភពលោកថាទាំង “ព្រឹត្តិការណ៍ដឹងម្លាតាតិដីជំត្រូវ
ធ្វាក់បំផុតនៅ៖” គឺទីកន្លែងនៃភ្នាមាមានជាបន្ទូ
បន្ទាប់ តើតើឡើងនៅការខាងដើមប្រចេសសំណូរ
និងនៅប្រចេសនៅបាន ដែលបានសម្រាប់ជីវិត

មនុស្សអស់ជាន់ ៩០០០ នាក់ កាលពីខែមិថុនា
បន្ទាប់ពីមានកេវិងធ្លាក់យ៉ាងខ្សោះខ្ពស់ដែកពី
ផែតារ។

របុពមកទល់ពេលនេះ គ្រាមេបណ្តុរាយជម្លៀបតិដីដែលបានបំផ្តាញឡើងច្បាស់ជាដោយអេតិចស៊ីតុង ត្រូវបានការពារ តើវិកជននឹងទទួលដែលបានវាយប្រហារភាគ ខាងដើម និងភាគខាងកើតប្រទេសអាមេរិក ចំនួនប្រចាំឆ្នាំ ១០០០លានដុល្លារ ត្រូវបានការពារ ការណានីមីបីរុប កាលពីខែឧសភា និងមិថុនា បង្កើតឱ្យមានការបំផ្តើចំណាត់ក្រោមសម្រាតិតិដាច់ ទិន្នន័យប្រចាំឆ្នាំ ១៦ ពាន់លានដុល្លារ ដែលភាគចំនួន នៅក្នុងប្រទេសអាមេរិក ១

ជាប់ទ្វារយៈពេល ២-៣ថ្ងៃ វិនិងផ្ទើបីវិញ្ញុគិតមាន
សភាពដោកជាំដោយទីកន្លែរយៈពេលកន្លែ៖ សត
វិធីមកហើយ ផ្ទុច្ចះហើយវាតាននាំទៅដល់ការ
ដោរដំឡើងរបស់នៅក្នុងប្រព័ន្ធនូទេនេ Danube
និងទេន Elbe ដែលផ្តល់ការព័ត៌ប្រទេសអាសីម៉ង់ ។

លោក Peter Hoeppel ប្រធាននៃផ្ទុកស្រាវជ្រាវ អំពីក្រោចដែលត្រូវបានបញ្ជាក់ថា មួយក្នុងការបង្កើតរបស់ក្រុមហ៊ុននាយកប់រំ Munich Re ទាននិយាយ នៅក្នុងសេចក្តីថ្លែងការណ៍ថា “នេះគឺជាកំណើនប្រចាំឆ្នាំ” ហើយក្នុងពាណិជ្ជកម្មនេះ ក្រុមហ៊ុននាយកប់រំ បានបញ្ជាក់ថា ការការណ៍នេះ ត្រូវបានបង្កើតឡើងនៅខាងមុខ និងបានបង្កើតឡើងនៅខាងក្រោម។

យេដលនាំឱ្យ មានទីកន្លែងខ្លួន ខ្លួន ខ្លួន បែបនេះ ហើយតែងតែកើតមានជាតិកបាយ” ។

ប្រព័ន្ធអាកាសជាតុអាមេរិកថែមទៀតត្រានករំបែប្រុលឡើយតាំងពិមួយរមកហើយដោយ-លោក Peter Hoeppe

បាននិយាយថា មានឯកាសអ្នស់ណាស់ សម្រាប់ការ
ធ្វាក់កំរែងដៃយុវជនដើម្បីនឹងពេទ្ធ ព្រមទាំងនៅវេរីវ
គ្រោះពីតម្លៃត្រូវការរាយស្តីពី និងលក់កម្មឡាចំខាង។
លោកបានបន្ថែមថា “នៅក្នុងកិច្ចពិភាក្សាត្រាកំពីការ
ថ្មប្រឈមអាកាសធានាត្រឹមទេនៅតែបានសង្គមផ្លូវនៅទេ
លើបុរិពេទ្ធការដៃលក់កិច្ចពិភាក្សាត្រាកំពីការ
ធានា និងគ្មានទីនៅការថ្មប្រឈមអាកាសធានា” ។

ក្រោះមហាម្ចាស់រាយដែលធ្វើឱ្យបាត់បង់ផ្លូវផ្លូវ
លំដាប់ទីពីរ បន្ទាប់ពីឯកជននៃនោះគឺខ្សោយព្យេះ
ដែលបានរាយប្រហារសហរដ្ឋអាមេរិកកាលពីខែ
ឧសភា ជាមួយព្យេះមានកម្មាំងខ្លាំង ដោយបាន
បង្កើតបំផ្តាញព្យេះមួយចំនួននៅជាបាយក្រុង Oklahoma
តុងនោះមានរដ្ឋូក Moore ។ ខ្សោយព្យេះ
នោះបានសម្រាប់ដឹកពិតមុនុស្ស ២៦ នាក់ និងរបុស
ជាង ២៧០ នាក់ ហើយនៅតុងនោះ Moore តែ
ម្នាយតត់ខ្សោយព្យេះនោះបានបំផ្តាញអាសារជាង
៩០០០ អាសារ ធ្វើឱ្យបាត់បង់ដែកលើដឹកចិត្តសុបុរ
ជាងបីពាន់លានដុល្លារ ដែលក្នុងនោះពាក់កណ្តាល
សិតកម្មការធានាភាក់ប់នេះ ។

លោក Peter Hoeppel បាននិយាយថា "វត្ថុ
មួយចំនួននៅក្នុងភាគគណ្តាលសហរដ្ឋអាមេរិកចូល
រងគ្រោះឆ្នាំកំពុងនៅដោងទៅដោយសារខ្សោះ ។
បើនឹងសរុបមករដ្ឋឱ្យខ្សោះនៅក្នុងភាគគណ្តាលក្រុមពេទ្យ
ទាបដោងក្រុមពេទ្យមការ នៅលីខ្សោះ ។
កាលពីខែមិថុនាដោយខ្សោះមួយក្នុងចំណោម
ខែមិថុនាដែលត្រូវបានការពារឡើង ហើយបើ
ប្រជុប្បន្នក្រុមពេទ្យមការយ៉ាងណែនាំ នៅពីថ្ងៃទី
១០ពីរខ្សោះ" ។



មិនអាចបង្កើតផ្តល់ស្នូលការណាម ជីវិះមហាផ្ទៃក



ເຜົ້າ ນິຍົມເມືອງເມຸງກົດ

មិនបានយកមក
បែងចាយសម្រាប់ផ្សំពេជាប្រើប្រាស់មួយប្រភេទ
ការ បុដ្ឋិសាស្ត្រកណ្តាលិមួយបុណ្យណាមីតែ តែក៏ជា
គ្រឿងផ្សំមួយបែងចាយសម្រាប់
ព្យាពលដីដីផ្សោងទៅផ្សោរ ។ ឥឡូវនេះ គោរព
ការសំតែត្រូវបានបង្ហាញដោយប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធដឹង
ដីប្រើប្រាស់របស់រម្យៀត ។ អ្នកវិទ្យាសាស្ត្រ និង
វេជ្ជសាស្ត្រ បានរករាយពី និង ទទួលស្អាត់ថា
រម្យៀតមានគុណប្រយោជន៍ យ៉ាងច្រើន
សម្រាប់ការពារសុខភាព និងប្រយុទ្ធប្រជាធិបតេយ្យ
និងជីជាប្រើប្រាស់របស់ទាំងជីមហាការកិច្ចការប្រព័ន្ធ
សាបារជីវិត ។ ដើម្បីរម្យៀតមានដីប្រើប្រាស់នៅ
ប្រទេសក្រោម ផ្សំជាប្រទេស រៀន តុលាម ទ្វារ៉ា
និង តណ្ឌុណេសិី ។

ក្នុងមិនមេរមៀត គើរភាគរកយើងមាន
ជាតិពណិ curcumine ០.៣% ណាពិស្សុក្នុងរាជ
មិនរាយក្នុងទឹក តែរាយក្នុងស្រា ether
បូ chlороforme ។ជាតិពណិនេះរាយក្នុង¹
អាសីដីឱ្យពណិក្របាមស្រស់ ហើយបើ ជាក់
ក្នុង soude ឱ្យពណិក្របាមដួចនាម តើនិយម
យកជាតិពណិនេះបែក្នុងដែនកវិញ្ញាសាល្ត ។
មិនមេរមៀត មានជាតិបេងម៉ោងអាគសម្បាប់
មេរភាគធ្វើត staphylocoque ហើយនិង
មេរភាគផ្សេងៗឡៀត ។ តាមនកសារបុរាណ
មិនមេរមៀត តើនិយមយកមិនមេរមៀតបែក្នុង²
ពុរាពាលដីឱ្យយើង ។ ដីកើតលើវិញ្ញា

សម្រាប់ព្រាតាលនវិ ក្រាយសមាលកុន្លឹម
បើជាថ្មាំណាបមុខដែលមានរាជមួនដើម្បីកំ
ឲ្យមានស្អាកស្អាម ។ ចំណោកស្ទើករមេរោត បើ
ក្នុងការផ្សេងៗថ្មីមួយ ដើម្បីបំបាត់ភិន ដើម្បីបាន
ពាណិជ្ជកម្មអាហារ មិនរមេរោត ត្រូវបានក្រោម
គ្រឿងផ្លូវជាបុរាណ តណ្ឌ ចិន ខ្មែរ ស្អាត់ និង
យកមកក្រប់បាន ដើម្បីជាផិស់ចំណាំពាកប់ពាន់ផ្លាំមុន
មករៀន់៖ បើនៅក្រោមនៃតណ្ឌវិញ មិន
រមេរោត មេរោតរមេរោតត្រូវបានយកមកក្រប់
ប្រាស់សិន្ដុន្តែប្រាប់មុខមួយ បើជាសម្បិតការដែង
តាមរមេរោត គិមិនហោចាតាកិទ្ធិយ ។

មិនមែនមេត្តមានគុណប្រយោជន៍ខ្លាំង
ថែរសុខភាព ក៏ព្រមទាំងមេត្តមានផ្ទុក
សារធាតុសកម្ម Curcumine ។ សារធាតុ
Curcumine មានត្បូនាទី និងសកម្មភាព
ប្រកបដោយអត្ថប្រយោជន៍ផ្ទុចខាងក្រោម
នេះ :

មិនមែនម៉ោងមានសកម្មភាពដូចយើងទេម្តង
ការបញ្ចូនជាតិពុល សារធាតុ Cur-
cumine ដូយសម្រេចដល់ការបញ្ចូនវិត្សរវៀ
សម្រាប់ចិត្តធមសិរីអង្គភាយផង ការបញ្ចូន
ទិកប្រជាត់ផង ក្រពេលនៃឱយហត្ថិបាត
រំលាយចំណើ អាបារ ជាតិសេសជាតិខ្លាត់ ថ្វូរ
គិតដៃរ៉ោង ក្រោចចា សារធាតុ Cur-
cumine ត្រូវបានគេ



ដើម និងមិនរាយក្រោត ដែលត្រូវបានកិនធីជាមុខ

ភាពបែងចិត្តនូវរបស់សារធានាតុខេះ ការពេញចិត្ត
ការនាំប៉ូលដែលបានបង្ហាញឡើង និងចិត្តនូវការ
រម្យត្រួតពិនិត្យការងារជាមួយគ្រប់ស្ថាត
សរស់សេយាមតុចៅមិនមានកំណត់ពាក្យទៅទេ
ឡាច ។ នៅប្រទេសចិន អាជ្ញាប់រុខាតិបាល
បានចេញអនុសាសន៍ជាង្វែវការឱ្យបុគ្គលមាន
ហានិកឃើញហើតដីដីមហាផ្ទៃកបំពង់អាបារប្រើ
ដើមរម្យត្រួតបារប៉ាប៉ា ។ សមត្ថភាពការពារ
ដីមហាផ្ទៃកបំពង់រម្យត្រួត គឺមានទំនួមមហាផ្ទៃក
មាត់ ផ្លូវ បំពង់ក និងពេះវៀន ។ នៅ
ប្រទេសតិចណា គុណប្រយោជន៍របស់មិម
រម្យត្រួតប្រចាំឆ្នាំនឹងដីមហាផ្ទៃកត្រូវបានទទួល
ស្ថាល់ជាទូទៅ ហើយបើយោងតាមទិន្នន័យនៃ
ការសិក្សាអំពីភេទភាពភ្នាក់ គេលើងុប្រិយ្យ
ថាប្រវាណ្យដែលដីដី មហាផ្ទៃកជាប្រើប្រាស់ ដូចជាបារ
មហាផ្ទៃកពេះវៀន សុដែល ពងស្ថាស និងស្ថាត
នៅតាមបណ្តាប្រទេសអាសុ ដែលបិរិយាត
រម្យត្រួតប្រើប្រាស់គឺមានកម្រិតទាបជាបសិម

ប្រទេសដែលមិនស្អាតរមេវតនេះ ។ ដូច្នេះ
ដីបុន្ញនានរបស់ថាសំបុរាណខ្លួនបើរិបីរមេវត
ដើម្បីក្យារ៉ាស្សក សាច់ស្អាត ពិតជាមិនខុស បុ
មិនមែនជាកំនើតស្របមិនបានដើរត្រាតត
ប្រយោជន៍នោះឡើយ ព្រៃនបើរាគតាម
កំហែវិធីសាស្ត្រ វិទ្យាសាស្ត្រ រមេវតមានផ្ទុក
សារធាតុអង់គ្គុអុកសិធម៌ ដួយការាសិកាមិនមិន
នាប់ថាសំ គឺពិតណាស់ដែលថាគាររមេវត
ដើម្បីជួយស្រួលកិច្ចបាត់ស្មាមសម្រាកកិច្ចនៅ
ក្រោង ។ លទ្ធផលបានបង្ហាញដោយជាកំស្បែង
ថែរោះអ្នកដែលមានជំនួយលើឱសមិនបុរាណ
និងអកចលចិត្តបើបានសំច័មជាតិ ។

ជាមួយនឹងតម្លៃថ្ងៃថាគ ស្រួលដាច់ដំរមេត្ត
មានគុណប្រយោជនីកប័មិនអស់ អ្នកវិទ្យា-
សាស្ត្របានរកយើពុបន្លេមទៀតចារមេត្ត
នេះមានសកម្មភាពប្រសាំងនឹងការរលាក ។
ការរលាកដែលកើតមានឡើង ជាពិសេស
នៅតាមស្ថាក់ដៃ ស្ថាក់ដើង និងដឹងនៅផ្លូវ ។
លើសពីនេះទៅទៀត ការបរិភោគជាបច្ចំ

មេរីរមេវត អាជីដូយសប្រុលចរន្តិយាម និង
បេដុង ការពារប្រសាំងនឹងដឹងស្តីសិរស រៀស
យាមបេដុង ព្រោះមិនមេវតមានសមត្ថ-
ភាពទៅប៉ែងយោតមិនឱ្យខ្សោះអាជកកន្លែ
ជិះដើរនឹងសរវៀសយាមក្របាមបាន ។ នៅ
ប្រទេសតិណ្ឌ តែបិវភាគបុស បុមិមរមេវត
ក្រោម ពី ២ នៅ ៤ ក្រាម ក្នុងមួយថ្ងៃ ។ បុស
-មិននេះ បើយកទៅចម្ងាយៗនោះ គឺង
ទាញបានសារធាតុ Curcumin ដែល
ប្រយោជន៍ប្រមាណពី ១ នៅ ៥ % ។ ដើម្បី
បានប្រយោជន៍ពីដឹងមរមេវតសប្រាប់ការពារ
សុខភាព គេត្រូវទទួលបានសារធាតុ Cur-
cumine ពី ២០០ នៅ ៤០០ មិត្តិក្រាម
ក្នុងមួយថ្ងៃ ។ គុណភាពមិនមេវតមិនដូច
ត្នូទេ ដាច់ទៅក្នុងមិនមេវតពី ២០ នៅ
១០០ មិត្តិក្រាម អាជីដូលសារធាតុ Cur-
cumine បានមយមិនិក្រាម ។

សមាគម្ពីជំព៉េន្ទី ៩

សម្រេចនៅតុលាបាយបានដឹងទៀត ថា ពីរ

ជានិមិត្តបន្ថែការខិតខំប្រើបង្ហរមត្តា ប្រកបដោយផ្លូវនៃយោបាយ
ខ្លស់បំផុត ដើម្បីការបង្របាលបង្រមជាតិ ធម្មេជ្ជរាជាតិ ឯកភាពជាតិ
សន្តិភាព ស្ថិរភាពនយោបាយ ផ្តល់ប្រជាធិថន៍ និងប្រទេសកម្ពុជា ។ ជាង
នេះឡើង ការផ្តល់ពេញឱ្យសិរីយូរិយុសនេះពិតជាមានអត្ថប្រយោជ័យដែល
ដោង ព្រះស្រុកបាលដែលប្រទេសយើងទាំងពីរបាននិងកំពុងប្រារព្យូ
ខបអនស្សរីរឹយ៉ែហិកទី៦០ នៅថ្ងៃបង្កើតទំនាក់ទំនងការនៅ ។

សម្រេចបានបន្ទីម រាជរដ្ឋាភិបាលជប៉ុន និងប្រជាដុំជជប៉ុន
ជានិច្ចការល បានផ្តល់យកចំព្រៃជាងកម្មជាថ្វោគប្របាល៖
ទេស; ពីសេសបានដើរត្រឡប់ដើសំខាន់ សកម្ម និងគ្រឹះ នៅក្នុង
ដីណូរការវេស្សងរកសន្តិភាពនៅកម្ពុជា ហើយបានបន្ទីមជប៉ុន
ឧបត្ថម្ភចំព្រៃទាំងផែនធាន មធ្យាបាយ ស្ថារតិ ក្នុងការអភិ-
វឌ្ឍយប្រទេសកម្មជាថ្វីជិត្ត ឯុទ្ធមានការិកចម្រៀន ប្រជាដុំ
កម្មជារស់នៅក្នុងដីរាជប្រជាពលរដ្ឋាភិបាលខ្ពស់។

សម្រួលចានបញ្ចក់ឡើតថា ក្នុងរយៈពេល ៦០ ឆ្នាំ កន្លែង
មកនេះ ចំណុះមិត្តភាព និងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការរវាងប្រជាពិ-
ជន និងប្រទេសទាំងពីរ កម្ពុជា-ជបូន ការពេទមានការវិក-
ចប្រើនិតតិយប់យាតិមួយដែលមិនបានរីនិយោគ ក្នុងកិច្ច



យុត្តិកាសាទ់នូវការ ទីកន្លែងដែនសាខា ជីវិស៊ីនសំពើរការណ៍ដៃពុធដោលប្រើប្រាស់



ក្រសួងការពារតណាគក្បាលប្រជាជនកម្មដា ដៃអង្គភាពនៅយុទ្ធសាស្ត្រក្នុងក្រសួង

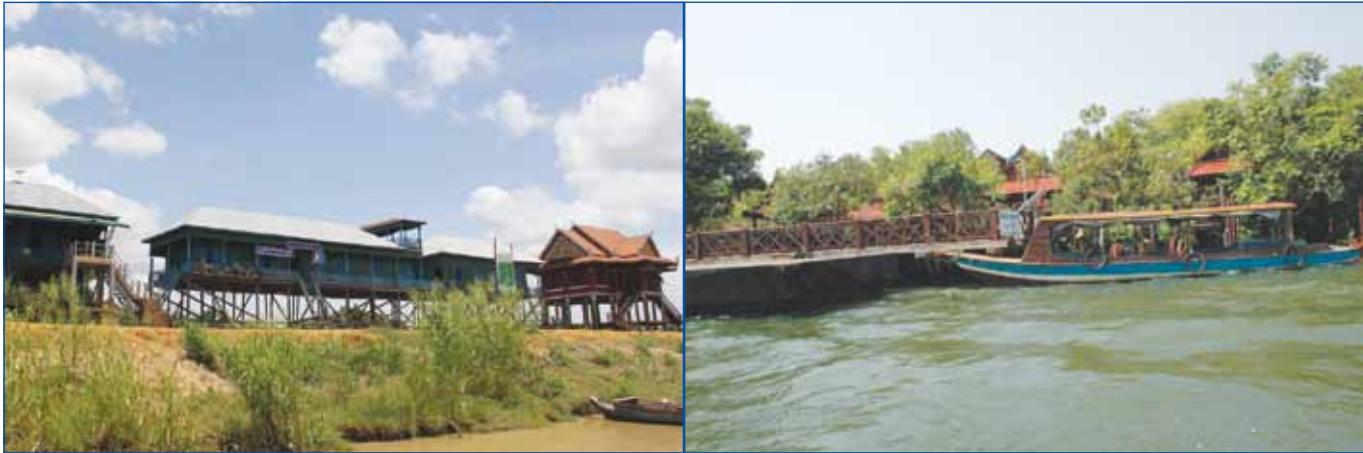
កំពង់ភូកជាមួយ មួយស្ថិតនៅជាប់តាំបន់បីន
ទន្លេសាបហ៊ិបកខាងកើតនៃខេត្តសៀមរាប មាន
ចម្ងាយប្រាមាណជាង ពាយ គិតុម្ខដែលត្រួរមកខេត្ត
មានប្រជាជនរស់នៅថ្ងៃនេះ នាក់ ភូកនៅក្នុង
ប្រឹ ១៧៩៤ នាក់ ប្រជាជនដឹងលប្បកបរបាយ
ជាមួកនៃសាធារមាន ៤៣% និងការ នឹងដែលគូរ
ឱ្យកត់សម្រាប់ គិតុប្រជាជនដឹងលប្បកប្រុកពីថ្ងៃ
កំពង់ភូកមានពេចចិន ៧ នាក់ទៅ ដោយសារនៃ
យុទ្ធផលបានបានបីន ទន្លេសាបហ៊ិបកខេត្ត

ព័ទ្ធឌែលដោយតែប្រគល់ តែប្រិច្ឆេទ ហើយឆ្លាប់
បានហាមហាមតាមរាយនីងមិនមួយប្រជាធិបតេយ្យ
ប៉ាន្តាច្បាប់តែដើម្បីស្របតាមរាយនេះ ទីបាបងប្រុង
ប្រជាធិបតេយ្យនេះទីនេះថាប៉ាយកមុខបររោនសាស្ត្រ
តិ៍ងតែតែជាអស់ត្រា ហើយវាក់ទានភ្លាយទៅដឹង
ប្រព័ណិតក្នុង ពាណិជ្ជកម្ម ពាណិជ្ជកម្ម ប្រជាធិបតេយ្យ
ទិន្នន័យ ការនៃសាធារណជនប៉ាន្តាច្បាប់តែត្រូវរាយការ
កាល ហើយនេះពួកគាត់តែងតែត្រូវប្រយោមនិង
បញ្ហាលំបាកខ្លះទូក្រឹងរដ្ឋវិទ្យានសាខមួយទេ ។

ក្រុមប្រឹក្សាយុទ្ធពន្លេដែងចា ចាប់តាំងពីថានរៀប
ចំងងក្រងជាសហគមន៍កាលក្នុងអំឡុងឆ្នាំ
២០១០រហូតមកលើឆ្នាំ២០១៣នេះ ប្រជាធិ-
សាសនយុទ្ធបានទទួលកែវប្រជាប់ដែលម
ពិនិត្យយកទេសចរណ៍ និងកែវប្រជាប់លើការតែង
ទទួលបានជាប្រព័ន្ធក្នុងជិតជាមួកនៃសាសន
ត្រី។ នៅក្នុងនីមួយៗនានាបានប្រសាសននឹងដាយមាន
មោទនភាពចា ប្រជាសហគមន៍នេះសាសនយុទ្ធបាន
ភ្លើប្រមាណ ៨០០ គ្រួសារលើចំនួនគ្រួសារសុប



លោក ឪម សីហា និងក្រុមការងារ និងលោក ឪម តី ជូបសំណេះសំណាល និងផែលអំណោយដែលប្រជាពលរដ្ឋកំពង់ក្រុងរដ្ឋប្រចាំខែ និងរដ្ឋប្រចាំឆ្នាំ



លំនៅក្នុងរបស់ប្រជាពលរដ្ឋ និងទូកសម្រាប់ដឹកក្រោះវិទសាខរណ៍ធ្វើដោយក្រុមហ៊ុនកីឡា ត្រូវបានព្យាយកដោយក្រុមហ៊ុនកីឡាដែរ

១០២៧ ត្រូវសារ បានក្នុងយោជាភាសមានឯកសារមនឹន
ទួកដីកំណត់ឡានក្រោរធម៌និងរកំសាន្តតាំបន់ថ្លែងមុខ
ជាតិលើចិត្តក្នុងមួលដ្ឋានរបស់ខ្លួន ។ ដោយទៅក្នុង
លោក សាន គង់ ប្រធានសហគមនីទេសចរណ៍
វិប្បុជមិ និងចិត្តជាតិយុទ្ធកំពង់ក្នុងការឱ្យឈើដើរ
ដែរថា នៅក្នុងចំណោមសមាជិកសហគមនី
ទេសចរណ៍រកំការឱ្យក្នុង ៩០០ ត្រូវនេះ គឺ
មានទូកអំប៊ូន ៩០០ គ្រឿង ដែលកំពុងមាន
ជីវិការដើរកំណត់ឡានក្រោរធម៌និងរកំសាន្ត
នៅតាំបន់ថ្លែងិច្ចិកទាំងនេះ ។ អ្នកអំទូកដូន
ក្រោរធម៌និងអស់គិសុទ្ទ់ពេជាប្រមូលី ។ ប្រមូលីអំ
ទួកដូនជីវិការក្រោរធម៌និយាយថា ក្នុងការដូន
ជីវិការក្រោរធម៌និយាយរបៀបនៅពី ២០-៣០ នាទី
ហើយពួកគាត់ទទួលបានកំប្រឈឺ ២ ដុល្លារ ដូន
កាលកំមានក្រោរធម៌និយាយខាបត្តិមកកំប្រឈឺនៅក្រោរ
ទេរ៉ត ។ បងប្លុនប្រជាធិនេយៈបង្ហាញពីរកុ
សោមនស្ថិភាពយោងក្រោរធម៌និយាយ ក្រោរធម៌និងពេជាបាន
បន្លែមមុខរបរនេះ ហើយធ្វើឱ្យបងប្លុនការអំពេជា
យល់ដឹងថ្មីនឹងអត្ថប្រយោជន៍ដែលទាញ
យកបានពីសម្បត្តិធម៌ជាតិថ្លែងិច្ចិក តាម
រយៈវិស័យទេសចរណ៍ ។ ដោយមិនយើពីពី
ដឹងប្រយោជន៍នេះ បងប្លុនប្រជាធិនេយៈបង្ហាញពី
ការអំពេជាកម្មបំផុតក្នុងការរួមប្រើប្រាសាកំចែករក្សា
ការពារសម្បត្តិធម៌ជាតិថ្លែងិច្ចិក កំចុចជារុម
ត្នាការពារជប្រក្រីនិងការធ្វើនៅក្រោរធម៌និងក្រោរធម៌
មិនបំពេទឆ្លាប់ ។ លោកប្រធានសហគមនី
ទេសចរណ៍វិប្បុជមិយុទ្ធកំពង់ក្នុងការឱ្យឈើដើរ
មុខរបរអំទូកដូនក្រោរធម៌និងរកំសាន្តថ្លែងិច្ចិកនេះ
មិនត្រូវមែនរួមចិត្តការការពារជប្រើប្រាសាកំបន្លួយភាពក្រុងក្រោរធម៌
របស់ប្រជាធិនេយៈទេ ប៉ុន្មែមខ្លួនបែន្រែម

មួយនេះក៏ដាច់នូយមួយដែរក្នុងការការតំបន់
បទលើសនេសទៅ។ ម្បាវវិញ្ញុឡ្វ់ត អាជីវាព
សម្រាប់ចូលជាសមាជិកសហគមន៍ទេសចរណ៍
នេះគឺយើងសំដែរលើត្រូវារត្រីម៉ោយ ត្រូវារ
ត្រានទិន្នន័យ និងត្រីដែលជាយបនក្នុងត្រូវារ ដោយ
បិទចេញទៅនេសទៅដើម្បីម៉ោយដោយទាំងបី ទាំង
ប្រព័ន្ធ និងទាំងប្រុមត្រូវារដើម្បីកសាងសេដ្ឋ-
កិច្ចត្រូវារមួយគុរាម៉ោងទៅប្រសិរីឡើង។ ហើ
តាមលោកប្រធានសហគមន៍ទេសចរណ៍ថាទាន
បញ្ជាក់វិឃើនឡ្វ់តថា ក្នុងមួយថ្ងៃមានភ្លៀវ
ទេសចរណាតិ និងអនុរាជាតិប្រមាណាតិ ៣០០ ឡើ
៥០០ នាក់ ដែលបានចូលទៅទេសុយនាកំសាន្តក្នុង
តំបន់ពេទិនីទីកូបំពេញក្នុក ឬ ការលក់សំបុត្រ
ជីថុកកំសាន្តអាមេរោងថែមៗ ៣០ ឡើ ៥០ សិន្និក ឬ
សំបុត្រជីថុកកំសាន្តអាមេរោងថែមៗ ៤០ ឡើ ៥០ សិន្និក ឬ
មួយសិន្និកសម្រាប់ថុកកំសាន្ត ហើយថុកកំសាន្ត
អាមេរោងថែមៗ ៣ នាក់ ឬ ការចំឡក
ដល់លោកពីការលក់សំបុត្រនេះត្រូវបានដល់អ្នក
អំឡុកចំនួន ២ ដុល្លារ ឬ សម្រាប់អ្នកទាំងភ្លៀវថុល
មកតំបន់នេះទទួលបាន ២ ដុល្លារ និង ១ ដុល្លារ
ឡ្វ់តយើងរក្សាទុកសម្រាប់តម្លៃបែបត្រាស់ជាប្រ
ប្រយោជន៍សហគមន៍ទាំងមួល នូមទាំងជួយដល់
ការងារអភិវឌ្ឍន៍តំបន់ត្រីម៉ោយដឹងដឹង ឬ អារ-
ប្រីយដោយចំនួនទុករបស់សមាជិកសហគមន៍
មានចំនួនរហូតដល់ ៨០០ គ្រឿង ឬចេះការ
ទទួលសេវាបាយកំរើវត្រូវរោងនៃគា ។

យុំកំពង់ក្នុងរដ្ឋវិស្សាតិតជាបង្ហាញនូវ
ទស្សនីយភាពដើម្បីត្រួតការណែនាំ ។ ទិន្នន័យក្នុង
រដ្ឋវិស្សាតាលិខ្ងបង្ហាញត្រូវយើងិតិជិវិរស់នៅ
របស់ប្រជាធិបតេយ្យប្រកបដោយភាពរស់រឹងហិណ្ឌត

ប្រជាជនសាខ៍យុកកម្មិនត្រីមតែមាន ជីវិភាពរស់នៅសម្បរូបារាង មានការងារដើ



សមាជិកសហគមន៍ដើរបញ្ជាក់ថ្មីរួចរាល់ក្នុងការបង្ហាញការងាររបស់ពួកខ្លួន

គ្រប់ទួត និងមានចិត្តសហរដ្ឋសភាកំទោកបុណ្យណាមេះ
ទៅបុន្ថែតិជាប្រជាជនលើឯេះ ។ ប្រជាជនយុទ្ធកំពង់
ភ្នៀវពេងបានបានដោយចាត់ត្រូវគណបក្សប្រជាជន
កម្ពុជាណីឡូលបានដឹងដែនខ្លះគ្រប់និតិកាលទាំង
អស់ ទាំងការបានដោយចាត់ត្រូវបីក្សាយុទ្ធសង្ឃាត់
ទាំងការបានដោយចាត់ត្រូវបីសតាំងតំណាងរាយ្យ ។
ក្នុងការបានដោយចាត់ត្រូវបីសតាំងកាលពីថ្ងៃទី ២៨ ខែ
កក្កដា ឆ្នាំ ២០១៣ កន្លែងទៅ ប្រជាធនេយន៍យុទ្ធកំ
ពង់ភ្នៀវបានបានដោយចាត់ត្រូវគណបក្សប្រជាជន
កម្ពុជាដោយលើឯេះសំឡេងលើសលប់ ។ ក្នុង
ចំណោមអ្នកបានដោយចាត់ត្រូវបី ១៨៩១ នាក់ គឺមានអ្នក
បានដោយចាត់ត្រូវបីគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជាចំនួន
១៦៦៤ នាក់ទៅហើយ ។ ដោយថ្ងៃការបាន
ដោយចាត់ត្រូវបីសតាំងក្រុមបីក្សាយុទ្ធសង្ឃាត់កាលពី
ឆ្នាំ ២០១៧ ក្នុងចំណោមរាសនេះទាំង ៥ គីឡូ-
បក្សប្រជាជនកម្ពុជាលើឯេះទាំង ៥ រាសនេះនៅ
ថែមដី គ្មានគណបក្សរាមួយទូទៅបានកោរី
ទៅក្នុងផ្លូវក្រុមបីក្សាយុទ្ធកំពង់ភ្នៀវទៅ ។ លោក
នឹងនឹង ប្រធានក្រុមបីក្សាយុទ្ធកំពង់ភ្នៀវបានកោត
សរសើរយ៉ាងខ្លាំងអំពិស្វារតិសាមតិត្រូវការងក-
ភាពត្បាងជាមួយរបស់ប្រជាជននៅឱយុទ្ធនេះ ។
លោកថែមទាំងបញ្ជាក់ឡើតម្ចាស់ អារ៉ាយដោយ
មានការធ្វើជាកំពើការដឹកនាំរបស់គណបក្សប្រជាជន
ប្រជាជនកម្ពុជា និងរាជដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ប្រជាជន
យុទ្ធកំពង់ភ្នៀវនៃជំលោកការិត្ត មិនដែល
បាត់បង់ជាលើកិច្ចកម្មនៃប្រជាជនទៅ ៣ ម្ភៃ
ណាមឡើយ ។ ម្មោងឡ្វ់ត្រៀតនៅពេលដែលបង្វួន
ប្រជាជនជូនបានលើកម្មងាយឱ្យពុមាននៅថែមត្រូវ
គណបក្សប្រជាជនកម្ពុជាបុណ្យណាមេះដែលបានចេះ

មកសាកស្បូរសុខទួកដឹងរំលែកការលំបាតក និង
បានដឹងឱ្យខ្លួនអីដឹង ពេលបានដឹងជាប្រជាជន
យើង ។ លោកវរស៊ីបីនៅក្នុង តុធម សិល អនុ-
ប្រធានក្រុមការងារថ្មាត់ខេត្តចុះដឹងយ្យុកប្រ-
សាកទាត់ និងជាប្រធានក្រុមការងារចុះដឹង
យុទ្ធផលដៃក្នុក ហើយពេលកំណើមឈប់ព្យាករវង
កងរាជីអារី ដែលខេត្តសេវា រាបបានមាន
ប្រសាសន៍ថា បង្កួលប្រជាជនយើងនៅទីនេះ
សុទ្ធដែលមានការយល់ដឹងច្បាស់លាស់ណាស់ថា
តើអ្នកណាកំណើមឈប់បានដឹងយុទ្ធផលគ្នាត់ឱ្យមានដីវារា
ធ្វើរាជីបែបនេះ ហើយតើអ្នកណាកំណើមឈប់តែនៅពេល
មកកូតកូបកបោកប្រាយ់ ។ ក្នុងនាមជាក្រុមការ
ងារយើងតែងសហការជាមួយអាជ្ញារមួលដ្ឋាន
ដើម្បីចុះដឹងប្រជាជនដឹងឈប់ការលំបាតក ដូច
ជាប្រធានរដ្ឋបាលខ្លួនដឹងឈប់មានសមាជិកត្រូវដូចប
ត្រោះថ្មាត់កំណើមឈប់ដឹងឈប់ ប្រកួត្រីម៉ោយ
មានកូតកូបកបោកប្រាយ់ គឺយើងតែងបានដឹងមិន
ឱ្យគ្នាត់មានមួលបរកស៊ាកុងសហគមន៍ ។ សហ-
គមន៍នេះសាថែ កំណើមឈប់ការលំបាតកនឹងទេសចរណ៍ បាន
ដើរត្រូវនាទីយ៉ាងសំខាន់ណាស់ជាមួយអាជ្ញារ
មួលដ្ឋានជាមួយគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា និង
ក្រុមពីឃើញការងាររបស់យើង ដើម្បីពិនិត្យ និង
ដោះស្រាយភាគ់បញ្ហាចំឡងច្បាយដឹងឈប់បានទិន្ន
ធ្វើឱ្យភាមទីមិនអូសបន្ទាយពេលវេលា ។ ប្រជាជន
នៅទីនេះយុទ្ធផលដៃក្នុក គឺជាអ្នកបោកពេកពេញបាន ហើយ
ដោយសារតែមួលបោកគ្នានេះដែរ ដឹងឈប់ត្រូវឱ្យជីវ-
ភាពរស់នៅបរបស់គាត់វិកម្មប្រើប្រាស់ ត្រោះត្រីក៍
សម្បារ មិនទទួលបានការនេះសាខាពាមរបៀប
បំបីចំបែងចាញ់ ហើយដើម្បីពិនិត្យទេសចរណ៍

ជាតិ និងអនុរដ្ឋាភិបាទកំចង់មកទស្សនា ។ លោក
ពីឃុម សិលាត បានបញ្ជាក់ថ្វែតថា រៀងរាល់ពេល
យើងខែនពន្លឺលីមីតាត់យល់ពីអំពិល្យាប់ដល-
ដល កំចង់ជាគារលនេយាមួយដូចត្រូវតែង
ដើម្បីការពារសុខសុវត្ថិភាពរួមមិយុទ្ធសាស្ត្រាត
ជួយលើកស្សាយដើរភាពរស់នៅរបស់គាត់ ។

ប្រជាជនសាខេយុកកំពង់ភូកដែលនៅវិតេតាំត្រ
នៅតេត្តិល់ការរៀបចំទួកធិតុដល់គណបក្សប្រជាប
ជនកម្ពុជា ដល់សម្រួលអគ្គមហាថាំងី ជា
ពិសេស សម្រួលអគ្គមហាថោបតីពេជ្រា ឯុត្តិ
និង សុខដែលមិនយើពុន្ធនឹងនាក់ដី
ស្មានសម្រាប់ជីវិតត្រួសរដៃ សម្រាប់អនាគតត
ក្នុងថ្ងៃដីយុរអនុងឯណ៍ ។ ជាការពិតណាយលំ ឱវ-
កាតរស់នៅវរបស់ប្រជាជនយុកកំពង់ភូកកើមាន
ភាពឲ្យធានសម្បូរសុំរាយ និងប្រកបដោយ
សុភកម្មផ្តល់ ។ ទីកិច្ចយុកកំពង់ភូកកើមាននៅម៉ោង
ការិកចេប្រិន មានសាលាភ្លែន ផ្ទះពេញ វត្ថុ
អាការ ។ ទាំងនេះគឺភាសាដំបូងដោយការប្រើប្រាស់
ចិត្តយ៉ាងមុតមាបំជុំរបស់ប្រជាជនយុកកំពង់
ភូកដែលបានតសុយ៉ាងអង់ភាពអស់រយៈពេល
ពាយ ឆ្លៅ កន្លែមកាបើយ ក្រាយប្រឡែសដាតិ
បានវិដោះពិរបបប្រជែងយុទ្ធជាសាសនីបុំលពត ។
ក្រោមការដឹកនាំរបស់គណបក្សប្រជាបជនកម្ពុជា
ទីកិច្ចយុកកំពង់ភូកដែលជាទីកិច្ចនេះសាខេ
ស្រស់ត្រកាល និងប្រជាជនយុកកំពង់ភូកដែលជា
ប្រជាជនសាខេខ្សោយការយាម និងពិតជាប
មានអនាគតការង់តេភូកស្មានជាន់ និងសម្បូរ
ដែរឱ្យបានដោយនេះជាវិនាទន ។

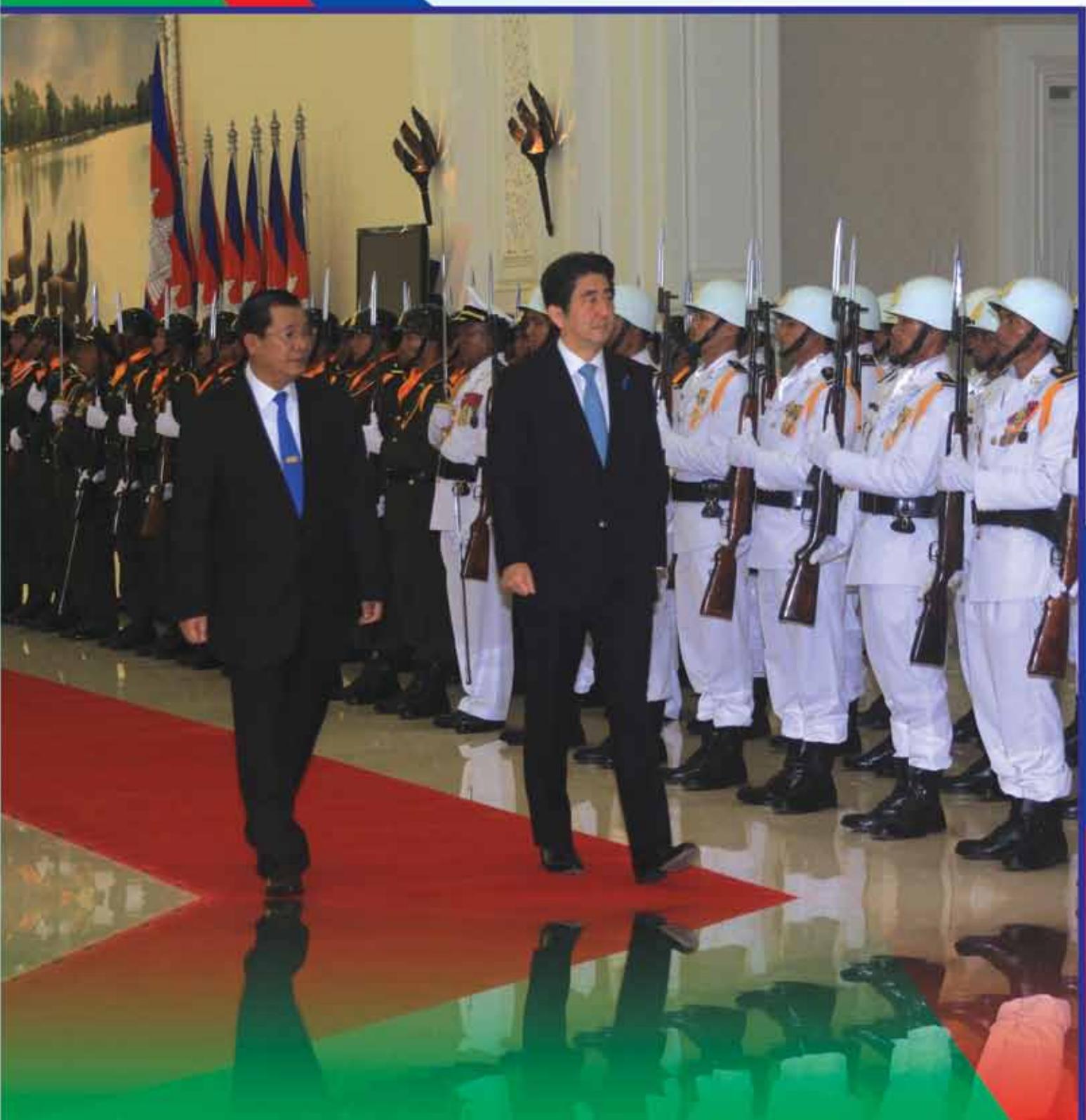
អ្នកឧបត្ថម្ធន សយោនារិន ប្រចាំខែ ខែ ១៩០

អ្នកទិន្នន័យ សរីរាយ ប្រជាធិបតេយ្យ ៧៥០

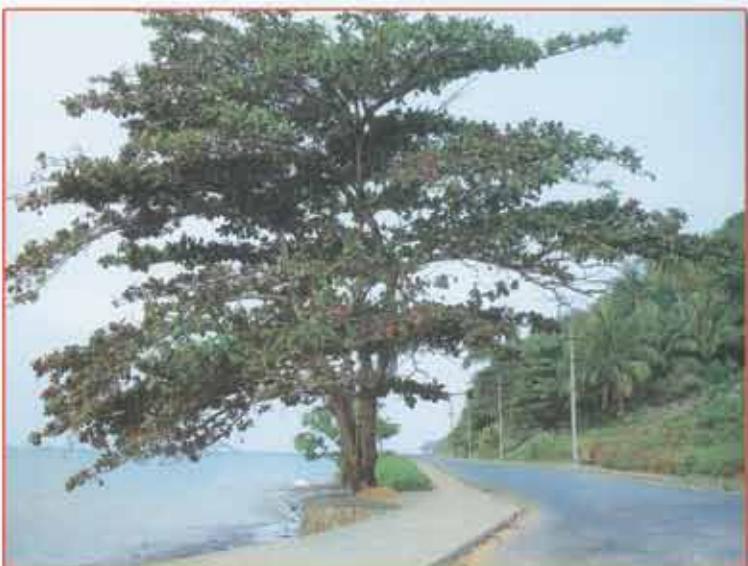
ទស្សនកម្ម

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

THE PRACHEACHUN MAGAZINE



ឆ្នាំ២០១៣ លេខ ៩៤០ ខែធ្នូ ឆ្នាំ ២០១៣



សេជ្ជីជ្រើនដែលបានចាប់ផ្តើមការងារ នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា
ដំឡើងប្រព័ន្ធដឹកនាមខ្លួន និងបានរៀបចំប្រព័ន្ធដឹកនាមខ្លួន

ទេរកប្រឈមបាយនៃទីតាំង